

Deutsch & Beruf

Hotel en Gast

Grammatica
met
oefeningen

Peter Schols
Scholar vof

Inhoudsopgave

de zwakke werkwoorden	
1 - algemeen	blz. 4
2 - met een stam op -d of -t	blz. 8
3 - voltooid deelwoord	blz. 11
de sterke werkwoorden	
1 - algemeen	blz. 12
2 - met een 'a' in de stam	blz. 14
3 - met een 'e' in de stam	blz. 16
de stamtijden van de meest voorkomende sterke werkwoorden	blz. 18
de onregelmatige werkwoorden (vervoegingen)	
1 - haben, sein, werden	blz. 20
2 - brennen, kennen, nennen, rennen, senden, wenden, bringen, denken	blz. 22
3 - dürfen, können, mögen, müssen, sollen, wollen	blz. 23
de onregelmatige werkwoorden (uitleg)	blz. 24
de gebiedende en aanvoegende wijs	blz. 26
de naamvallen	
algemeen en de vormen van bepalend lidwoord en persoonlijk voornaamwoord	blz. 28
de zinsontleding	blz. 32
de 'der-' en de 'ein-Gruppe'	blz. 36
de zinsdelen met het woordje 'van' (2e naamval)	blz. 42
de zwakke verbuiging van zelfstandige naamwoorden	blz. 44
het geslacht van de zelfstandige naamwoorden	blz. 46
Het meervoud van de zelfstandige naamwoorden	
1 - de hoofdregels	blz. 48
2 - uitzonderingen bij mannelijke zelfstandige naamwoorden	blz. 50
3 - uitzonderingen bij onzijdige zelfstandige naamwoorden	blz. 52
4 - uitzonderingen bij vrouwelijke zelfstandige naamwoorden	blz. 54
de telwoorden (hoofdtelwoorden, rangtelwoorden en breuken)	blz. 58
voorzetsels, werkwoorden en constructies met naamvallen	blz. 60
voorzetsels met soms de 3e en soms de 4e naamval	blz. 62
alle voorzetsels in alfabetische volgorde	
1 a - i	blz. 64
2 i - o	blz. 66
3 o - t	blz. 68
4 u - z + afwijkende vertaling van voorzetsels	blz. 70
de bijvoeglijke naamwoorden	blz. 72
de trappen van vergelijking	blz. 76
de voegwoorden (1)	blz. 78
de voegwoorden (2)	blz. 80
de vraagwoorden	blz. 82
de betrekkelijke en aanwijzende voornaamwoorden	blz. 84
de wederkerende en onbepaalde voornaamwoorden	blz. 86

Bij de zwakke werkwoorden gaan we steeds uit van 3 stamtijden:

1	hele werkwoord (infinitief)	buchen
2	verleden tijd	buchte
3	voltooid deelwoord	gebucht

De kenmerken van een zwak werkwoord

1	in de verleden tijd	- geen stamklinkerverandering (buchte)
		- uitgang met behulp van - te (buchte)
2	het voltooid deelwoord	- eindigt altijd op -t (gebucht)

Bij de vervoeging van de werkwoorden gaan we altijd uit van de volgende personen:

enkelvoud		meervoud	
ik	ich	wij	wir
jij	du	jullie	ihr
hij	er	zij	sie
zij	sie	u	Sie
het	es		

- N.B.** **sie:** zij - vrouwelijk enkelvoud
 zij - meervoud
Sie: u - beleefdheidsvorm

Wanneer we een zwak werkwoord gaan vervoegen, gaan we steeds uit van de stam.
 We vinden de stam van een werkwoord door -en van het hele werkwoord af te halen.

buchen	stam	buch-
bestellen	stam	bestell-
begrüßen	stam	begrüß-

Daarachter volgen dan de uitgangen van ich, du etc.

Groep 1

De onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

buchen (boeken)			bestellen (bestellen)		
ich	buch	- e	ich	bestell	- e
du	buch	- st	du	bestell	- st
er/sie/es	buch	- t	er/sie/es	bestell	- t
wir	buch	- en	wir	bestell	- en
ihr	buch	- t	ihr	bestell	- t
sie/Sie	buch	- en	sie/Sie	bestell	- en

N.B. Wanneer de stam van het werkwoord eindigt op de sis-klanken -s, -ss, -ß, -z, dan krijgt de du-vorm alleen maar -t:

reisen	stam: reis-	du reist
verpassen	stam: verpass-	du verpasst
begrüßen	stam: begrüß-	du begrüßt
setzen	stam: setz-	du setzt

Aufgabe 1

De zwakke werkwoorden (1): algemeen

Vervoeg de volgende werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.).

	besuchen (bezoeken)	wohnen (wonen)	reisen (reizen)
ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

	schicken (sturen)	sagen (zeggen)	begrüßen (begroeten)
ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

	mitteilen (meedelen)	fragen (vragen)	wünschen (wensen)
ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

THEORIE**De zwakke werkwoorden (1): algemeen****De onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)**

buchen (boeken)			bestellen (bestellen)		
ich	buch	- te ←	ich	bestell	- te ←
du	buch	- test	du	bestell	- test
er/sie/es	buch	- te ←	er/sie/es	bestell	- te ←
wir	buch	- ten	wir	bestell	- ten
ihr	buch	- tet	ihr	bestell	- tet
sie/Sie	buch	- ten	sie/Sie	bestell	- ten

N.B. In de verleden tijd hebben de ich- en de er-vorm altijd dezelfde uitgang.

Aufgabe 2**Het zwakke werkwoord (1): algemeen**

Vervoeg de volgende werkwoorden in de onvoltooid verleden tijd (o.v.t.).

	besuchen (bezoeken)	wohnen (wonen)	reisen (reizen)
ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____
	wünschen (wensen)	sagen (zeggen)	begrüßen (begroeten)
ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

Aufgabe 3

De zwakke werkwoorden (1): algemeen

Vervoe de zwakke werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd of in de onvoltooid verleden tijd.

- 1 Welcher Gast (bezahlen, o.v.t.) gestern diese Getränke? _____
- 2 Hallo? Herr Vandersteen (telefonieren, o.t.t.) gerade. _____
- 3 Die Rezeptionistin (wünschen, o.v.t.) uns eine gute Nacht. _____
- 4 Ich (nachschaun, o.t.t.) mal im Computer, was noch frei ist. _____
- 5 Die Gäste aus Berlin waren ganz nett; sie (schicken, o.v.t.) uns
sogar noch eine Ansichtskarte! _____
- 6 (Zahlen, o.t.t.) Sie mit EC-Karte, mit Kreditkarte oder bar? _____
- 7 Meine Damen und Herren, ich (begrüßen o.t.t.) Sie herzlich! _____
- 8 Ich habe gehört, dass du mit Freunden nach Bonn (reisen, o.t.t.). _____
- 9 (Fragen, o.t.t.) du die Gäste, ob sie wissen, wie man den Melde-
schein (ausfüllen, o.t.t.)? _____
- 10 Der Gast war böse, weil der Fernseher nicht (funktionieren, o.v.t.). _____
- 11 Entschuldigung, dass ich Sie (stören, o.v.t.), aber es war dringend! _____
- 12 Was (wünschen, o.t.t.) du dir zu Weihnachten? _____
- 13 Guten Tag, Herr Böhm, Sie (reservieren, o.v.t.) vorige Woche eine
Suite für vier Tage. (Stimmen, o.t.t.) das? _____
- 14 (Spielen, o.v.t.) ihr gestern den ganzen Tag Tennis? _____
- 15 Kannst du mir sagen, in welchem Ort du wohnen (o.t.t.)? _____
- 16 Er (studieren, o.v.t.) einige Jahre an einer Hotelschule in Berlin. _____
- 17 Mach schnell, sonst (verpassen, o.t.t.) du den Zug! _____
- 18 Wir (bestellen, o.v.t.) schon vor einer halben Stunde zwei Cola und
ein Glas Rotwein. (Hören, o.v.t.) Sie uns vielleicht nicht? _____
- 19 Unser Hotelmanager (kaufen, o.v.t.) dieses Jahr ein neues Hotel. _____
- 20 (Mitteilen, o.t.t.) Sie uns bitte, wie spät Sie und Ihre Frau nächste
Woche Donnerstag (anreisen, o.t.t.). _____

Groep 2

Zwakke werkwoorden, waarvan de stam eindigt op -d, -t of -n:

red-en

wart-en

öffn-en

onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

reden (praten)

warten (wachten)

öffnen (openen)

ich red - e

ich wart - e

ich öffn - e

du red - est

du wart - est

du öffn - est

er/sie/es red - et

er/sie/es wart - et

er/sie/es öffn - et

wir red - en

wir wart - en

wir öffn - en

ihr red - et

ihr wart - et

ihr öffn - et

sie/Sie red - en

sie/Sie wart - en

sie/Sie öffn - en

onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

ich red - ete ←

ich wart - ete ←

ich öffn - ete ←

du red - etest

du wart - etest

du öffn - etest

er/sie/es red - ete ←

er/sie/es wart - ete ←

er/sie/es öffn - ete ←

wir red - eten

wir wart - eten

wir öffn - eten

ihr red - etet

ihr wart - etet

ihr öffn - etet

sie/Sie red - eten

sie/Sie wart - eten

sie/Sie öffn - eten

N.B.

In de tegenwoordige tijd bij: du, er/sie/es en ihr: **extra -e**

In de verleden tijd bij alle personen: **extra -e**

In de **verleden tijd** hebben de **ich-** en de **er-**vorm altijd **dezelfde uitgang**.

Aufgabe 4**De zwakke werkwoorden (2): stam op -d, -t of -n**

Vervoeg de zwakke werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd of in de onvoltooid verleden tijd.

onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

	melden (melden)	antwoorden (antwoorden)	begegnen (ontmoeten)
ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

	warten (wachten)	öffnen (openen)	vermieten (verhuren)
ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

Aufgabe 5

De zwakke werkwoorden (2): stam op -d, -t of -n

Vervoeg de zwakke werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd of in de onvoltooid verleden tijd.

- 1 Der Gast (warten, o.v.t.) heute Morgen fast eine Stunde auf ein Taxi! _____
- 2 Jeder Gast (sich anmelden, o.t.t.) bei Ankunft an der Rezeption. _____
- 3 Gestern (regnen, o.v.t.) es den ganzen Tag. _____
- 4 Das Einzelzimmer (kosten, o.t.t.) 95,- Euro pro Nacht, inklusive Frühstück. _____
- 5 Ich schickte Ihnen eine E-Mail, aber Sie (beantworten, o.v.t.) diese nicht. _____
- 6 Ein Rezeptionist (eröffnen, o.t.t.) das Telefongespräch wie folgt: _____
- 7 Das Flugzeug (landen, o.v.t.) gestern erst um 16.00 Uhr. _____
- 8 Wo (übernachten, o.t.t.) ihr, wenn ihr meine Stadt besucht? _____
- 9 Die Rezeptionistin (reden, o.v.t.) sehr ausführlich über die Hotelleistungen. _____
- 10 Ich erkläre Ihnen gerne, was 'Pauschalpreis' (bedeuten, o.t.t.). _____
- 11 In den Sommermonaten (vermieten, o.v.t.) unser Hotel viele Fahrräder. _____
- 12 Mein Kollege, Herr Winkens, (öffnen, o.t.t.) Ihnen gerne die Saunatur. _____
- 13 Nachdem ich euch die E-Mail geschickt habe, (antworten, o.t.t.) ihr mir so schnell wie möglich, okay? _____
- 14 Warum (melden, o.v.t.) Sie den Verlust der Kamera nicht bei der Polizei? _____
- 15 So ein Zufall, dass Sie Frau Smeets im Hotel (begegnen, o.v.t.). _____
- 16 Seit einem Jahr (leiten, o.t.t.) Frau Denys die Abteilung Reservierungen. _____
- 17 Worauf (warten, o.t.t.) du noch? Hast du etwas vergessen? _____
- 18 Sie möchten, dass ich zuerst (berechnen, o.t.t.), wie viel der Aufenthalt von drei Tagen (kosten, o.t.t.)? _____
- 19 Meine Tochter (husten, o.v.t.) vergangene Nacht sehr. Könnten Sie vielleicht einen Arzt für uns anrufen? _____
- 20 Diese Familie (übernachten, o.v.t.) vorige Woche zuerst in unserem Hotel und (zelten, o.v.t.) danach auf einem Campingplatz am Meer. _____

THEORIE

De zwakke werkwoorden (3): het voltooid deelwoord

Het voltooid deelwoord van het zwakke werkwoord bestaat uit 3 gedeelten:

	ge- +	stam +	-(e)t
buchen	ge-	buch	-t
reden	ge-	red	-et
warten	ge-	wart	-et
öffnen	ge-	öffn	-et

Bij een voltooid deelwoord staat altijd een vorm van de werkwoorden "hebben" of "zijn".

haben (hebben)		sein (zijn)	
ich	habe	ich	bin
du	hast	du	bist
er/sie/es	hat	er/sie/es	ist
wir	haben	wir	sind
ihr	habt	ihr	seid
sie/Sie	haben	sie/Sie	sind

N.B. Er zijn ook zwakke werkwoorden met een voltooid deelwoord zonder ge-

1 zwakke werkwoorden, die eindigen op -ieren Wir haben das Zimmer für Sie **reserviert**.

2 zwakke werkwoorden, waarbij de klemtoon

niet op de eerste lettergreep valt.

Haben Sie das Stadtmuseum schon **besucht**?

Aufgabe 6

De zwakke werkwoorden: het voltooid deelwoord

Vul het voltooid deelwoord in.

- Sie haben unsere E-Mail noch immer nicht (beantworten). _____
- Es tut mir leid, dass ich Sie heute Morgen nicht (wecken) habe. _____
- Ich habe meiner Kollegin (mitteilen), dass einige Gäste heute Morgen ihre Reservierung (annullieren) haben. _____
- Haben Sie schon das Stadtmuseum im Zentrum (besuchen)? _____
- Also was das Wetter betrifft: Es hat die ganze Woche (schneien)! _____
- Vielen Dank, dass Sie rechtzeitig mit uns (telefonieren) haben. _____
- Haben Sie sich schon an der Rezeption (anmelden)? _____
- Der Receptionist hat ausführlich über die Hotelleistungen (erzählen). _____
- Mal sehen, okay, Sie haben das Anmeldeformular richtig (ausfüllen). _____
- Wir haben Ihnen vorgestern schon die Hotelbroschüre (schicken). _____

De kenmerken van een sterk werkwoord:

- 1 in de verleden tijd - stamklinkerverandering in de o.v.t. (schreiben - schrieb)
- 2 bij het voltooid deelwoord - soms stamklinkerverandering (schreiben - geschrieben)
- eindigt altijd op - en (geschrieben)

Groep 1

Voorbeelden:

schreiben - schrieb - geschrieben
kommen - kam - gekommen
finden - fand - gefunden

onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

schreiben (schrijven)		kommen (komen)		finden (vinden)		
ich	schreib - e	ich	komm - e	ich	find	- e
du	schreib - st	du	komm - st	du	find	- est
er/sie/es	schreib - t	er/sie/es	komm - t	er/sie/es	find	- et
wir	schreib - en	wir	komm - en	wir	find	- en
ihr	schreib - t	ihr	komm - t	ihr	find	- et
sie/Sie	schreib - en	sie/Sie	komm - en	sie/Sie	find	- en

onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

ich	schrieb - ←	ich	kam - ←	ich	fand	- ←
du	schrieb - st	du	kam - st	du	fand	- st
er/sie/es	schrieb - ←	er/sie/es	kam - ←	er/sie/es	fand	- ←
wir	schrieb - en	wir	kam - en	wir	fand	- en
ihr	schrieb - t	ihr	kam - t	ihr	fand	- et
sie/Sie	schrieb - en	sie/Sie	kam - en	sie/Sie	fand	- en

N.B. Bij de sterke werkwoorden hebben 'ich' en 'er' in de o.v.t. géén uitgang!
Wanneer de stam van het sterke werkwoord eindigt op de sis-klanken
-s, -ss, -ß, -z, dan krijgt de **du**-vorm alleen maar -t
du schließt
du sitzt

Aufgabe 7

De sterke werkwoorden (1): algemeen

Vervoeg de sterke werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd en in de onvoltooid verleden tijd.

stamtijden anrufen - rief an - angerufen
 bekommen - bekam - bekommen
 sitzen - saß - gesessen

onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

	anrufen (opbellen)	bekommen (krijgen)	sitzen (zitten)
ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

Groep 2

Voorbeelden:

fahren - fuhr - gefahren
 halten - hielt - gehalten
 fallen - fiel - gefallen

onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

fahren (rijden)			halten (houden)			fallen (vallen)		
ich	fahr	- e	ich	halt	- e	ich	fall	- e
du	fähr	- st	du	hält	- st	du	fäll	- st
er/sie/es	fähr	- t	er/sie/es	hält	-	er/sie/es	fäll	- t
wir	fahr	- en	wir	halt	- en	wir	fall	- en
ihr	fahr	- t	ihr	halt	- et	ihr	fall	- t
sie/Sie	fahr	- en	sie/Sie	halt	- en	sie/Sie	fall	- en

onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

ich	fuhr	- ←	ich	hielt	- ←	ich	fiel	- ←
du	fuhr	- st	du	hielt	- st	du	fiel	- st
er/sie/es	fuhr	- ←	er/sie/es	hielt	- ←	er/sie/es	fiel	- ←
wir	fuhr	- en	wir	hielt	- en	wir	fiel	- en
ihr	fuhr	- t	ihr	hielt	- et	ihr	fiel	- t
sie/Sie	fuhr	- en	sie/Sie	hielt	- en	sie/Sie	fiel	- en

N.B. De sterke werkwoorden met een **-a** in de stam (en ook **laufen** en **stoßen**) krijgen bij 'du' en 'er' in de o.t.t. een **Umlaut**.

Bij de sterke werkwoorden hebben 'ich' en 'er' in de o.v.t. **géén uitgang!**

Wanneer de stam van het sterke werkwoord eindigt op de sis-klanken -s, -ss, -ß, -z, dan krijgt de **du**-vorm alleen maar **-t**.
 du lässt

Aufgabe 8**De sterke werkwoorden (2): met een 'a' in de stam**

Vervoeg de sterke werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd en in de onvoltooid verleden tijd.

stamtijden anfangen - fing an - angefangen
 tragen - trug - getragen
 lassen - ließ - gelassen

onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

	anfangen (beginnen)	tragen (dragen)	lassen (laten)
ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

Groep 3

Voorbeelden:

- sprechen - sprach - gesprochen
 - sehen - sah - gesehen

De onvoltooid tegenwoordige tijd (o.v.t.)

sprechen (spreken)			sehen (zien)		
ich	sprech	- e	ich	seh	- e
du	sprich	- st	du	sieh	- st
er/sie/es	sprich	- t	er/sie/es	sieh	- t
wir	sprech	- en	wir	seh	- en
ihr	sprech	- t	ihr	seh	- t
sie/Sie	sprech	- en	sie/Sie	seh	- en

De onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

ich	sprach	-	ich	sah	-
du	sprach	- st	du	sah	- st
er/sie/es	sprach	-	er/sie/es	sah	-
wir	sprach	- en	wir	sah	- en
ihr	sprach	- t	ihr	sah	- t
sie/Sie	sprach	- en	sie/Sie	sah	- en

N.B.

De sterke werkwoorden met een '-e' in de stam krijgen bij 'du' en 'er' in de o.t.t. **e/i-Wechsel**. Dat betekent:

korte 'e' wordt korte 'i'

sprechen: du sprichst, er spricht

lange 'e' wordt lange 'ie'

sehen: du siehst, er sieht

De sterke werkwoorden **geben, nehmen en treten** krijgen toch **korte 'i'**.

geben - du gibst, er gibst; nehmen - du nimmst, er nimmt, - du trittst - er tritt

De sterke werkwoorden **gehen, stehen, heben, bewegen, genesen** hebben **géén e/i-Wechsel**.

gehen - du gehst, er geht; stehen - du stehst, er steht, etc.

Aufgabe 9

De sterke werkwoorden (3): met een 'e' in de stam

Vervoeg de sterke werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd en in de onvoltooid verleden tijd.

stamtijden helpen - half - geholfen
 lesen - las - gelesen
 geben - gab - gegeben

onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

	helfen (helpen)	lesen (lezen)	geben (geven)
ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

ich	_____	_____	_____
du	_____	_____	_____
er/sie/es	_____	_____	_____
wir	_____	_____	_____
ihr	_____	_____	_____
sie/Sie	_____	_____	_____

Aufgabe 10

De sterke werkwoorden

Vervoeeg de sterke werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd of in de onvoltooid verleden tijd.

- 1 Dieses Wochenende ist die Touristeninformation (sluiten, o.v.t.) _____
- 2 Hallo, ich (heten, o.t.t.) Peter und du? (Spreken, o.t.t.) du schon ein
bisschen Niederländisch oder (vinden, o.t.t.) du das schwierig? _____
- 3 Ich frage mal nach, wann ein Bus zum Hauptbahnhof (rijden, o.t.t.) . _____
- 4 Es (zijn, o.t.t. - 'geben') in unserem Hotel viele Tagungsmöglichkeiten. _____
- 5 Hoffentlich (bevallen, o.t.t.) es Ihnen bei uns. _____
- 6 Um wie viel Uhr (draaien, o.t.t. - 'laufen') der Film von Steven Spielberg? _____
- 7 Sind Sie nach Holland (vliegen, volt. deelw.) oder (rijden, volt. deelw.) ? _____
- 8 Ihr Zimmer (zich bevinden, o.t.t.) auf der ersten Etage. _____
- 9 Du (schrijven, o.v.t.), dass du nächsten Monat zu mir (komen, o.t.t.). _____
- 10 Der Direktor (verzoeken, o.t.t.) Sie, ihm eine Mail zu schicken. _____
- 11 Wenn du mich jetzt (anrufen, o.t.t.), dann kann ich dir alles mal
ausführlich erklären. _____
- 12 Was (vinden, o.t.t. - 'halten') du davon, wenn ich dich bald besuche? _____
- 13 Warum (ondertekenen, o.v.t.) der Gast das Anmeldeformular nicht? _____
- 14 Ich werde mal für Sie nachsehen, um wie viel Uhr die Theater-
vorstellung (beginnen, o.t.t.). _____
- 15 (Helpen, o.t.t.) du mir bei der Suche nach einer günstigen Unterkunft? _____
- 16 Ihre Frau ist gerade auf Ihr Zimmer (gaan, volt. deelw.). _____
- 17 Fast kein einziger Hotelgast (lezen, o.t.t.) die Hotelbroschüre. _____
- 18 Der Gast (krijgen, o.v.t.) unsere E-Mail viel zu spät. _____
- 19 Jetzt (te binnen schieten, o.t.t. 'einfallen') mir wieder ein, was ich
(vergeten, voltooid deelwoord) habe. _____
- 20 Die Kinder haben die ganze Woche (zwemmen, volt. deelw.), in der
Sonne (liggen, volt. deelw.) und Cola (drinken, volt. deelw.) . _____
- 21 Und (nemen, o.t.t.) du auch ein bisschen gutes Wetter mit? _____
- 22 Es (gebeuren, o.t.t.) nicht oft, dass mein Kollege (vergeten, o.t.t.) nach
der Minibarliste zu informieren. _____
- 23 Der Gast aus der Schweiz (slapen, o.t.t.) jeden Tag bis 11.00 Uhr und
(uitnodigen) danach alle anderen schweizerischen Gäste ein! _____
- 24 Entschuldigung, aber ich habe Sie nicht (verstaan, voltooid deelwoord). _____
- 25 Mein Kollege (dragen, o.t.t.) die volle Verantwortung. _____

Groep 1

haben, sein, werden

onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

	haben (hebben)	sein (zijn)	werden (zullen)	werden (worden)
ich	habe	bin	werde	werde
du	hast	bist	wirst	wirst
er/sie/es	hat	ist	wird	wird
wir	haben	sind	werden	werden
ihr	habt	seid	werdet	werdet
sie/Sie	haben	sind	werden	werden

onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

ich	hatte	war	würde	wurde
du	hattest	warst	würdest	wurdest
er/sie/es	hatte	war	würde	wurde
wir	hatten	waren	würden	wurden
ihr	hattet	wart	würdet	wurdet
sie/Sie	hatten	waren	würden	wurden

voltooid deelwoorden

gehabt	gewesen	-	geworden
--------	---------	---	----------

N.B. hij heeft er hat
hij had er hatte

jullie zijn ihr seid

'Zullen' en 'worden' hebben in de tegenwoordige tijd dezelfde vormen.
In de **verleden tijd** hebben zij vormen met -**ü**- en -**u**-.

Aufgabe 11

De onregelmatige werkwoorden

Vervoeeg de onregelmatige werkwoorden in de o.t.t., o.v.t. of schrijf het voltooid deelwoord op.

- 1 Einen Augenblick, bitte, ich (zullen, o.t.t.) mal nachfragen, ob meine Kollegin im Haus (zijn, o.t.t.). _____
- 2 (Zijn, o.t.t.) Sie wirklich noch nie mit Ihrer Familie in den Niederlanden (zijn, voltooid deelwoord)? _____
- 3 Sie (zullen o.t.t.) heute noch erfahren, welche Tagungsmöglichkeiten es gibt. _____
- 4 Warum (hebben, o.t.t.) Sie uns nicht angerufen, dass Sie einige Stunden später ankommen (zullen, o.v.t.)? _____
- 5 Herr Moermans ist der Direktor unseres Hotels (worden, volt. deelw.). _____
- 6 Du (hebben, o.t.t.) dich nicht angemeldet? Wie (zijn, o.t.t.) denn dein Name? _____
- 7 (Zijn, o.t.t.) ihr die Schülergruppe aus Hamburg? Okay, ich (zijn, o.t.t.) Anne. _____
- 8 (Zijn [hebben!] o.v.t.) Sie vergessen, dass die Geschäfte so früh schließen? _____
- 9 (Zullen, o.v.t.) Sie bitte so freundlich sein und später noch einmal anrufen? Dann (zullen, o.t.t.) die Direktorin bestimmt im Haus (zijn, hele werkwoord). _____
- 10 Ich (hebben, o.t.t.) angerufen und um 14.30 Uhr (worden, o.t.t.) Sie abgeholt. _____
- 11 Da (hebben, o.t.t.) du aber Glück (hebben, voltooid deelwoord)! _____
- 12 Ich (gaan [zullen!] o.t.t.) Ihnen jetzt einiges über unser Hotel erzählen. Also, das Hotel (worden, o.v.t.) im Jahre 1957 gebaut. _____
- 13 Wir (zullen, o.t.t.) Sie anrufen, sobald wir ein Zimmer für Sie (hebben, o.t.t.). _____
- 14 (Hebben, o.t.t.) ihr jetzt gehört, was der Animateur gesagt (hebben, o.t.t.)? _____
- 15 Wann (zijn, o.v.t.) Sie gestern Abend zurück im Hotel? _____
- 17 Der Ausflug zum Freizeitpark (worden, o.v.t.) annulliert, weil sich zu wenig Kinder angemeldet (hebben, o.v.t.). _____
- 18 Der Busfahrer (hebben, o.t.t.) gelesen, dass es morgen sehr warm (worden, o.t.t.). Deshalb (zullen, o.t.t.) der Tagesausflug schon um 07.30 Uhr anfangen. _____
19. Das Zimmer (zijn, o.v.t.) sehr schön und auch das Essen im Hotelrestaurant (zijn [hebben!], o.t.t.) uns sehr gefallen! _____
20. Ich verstehe auch nicht, weshalb die Fahrräder gestern am Nachmittag nicht mehr ausgeliehen (worden, o.v.t.). _____

Groep 2

brennen, kennen, nennen, rennen, senden, wenden, bringen, denken

onvoltooid tegenwoordige tijd (o.t.t.)

	kennen (kennen)	denken (denken)	bringen (brengen)	senden (zenden)
ich	kenn - e	denk - e	bring - e	send - e
du	kenn - st	denk - st	bring - st	send - est
er/sie/es	kenn - t	denk - t	bring - t	send - et
wir	kenn - en	denk - en	bring - en	send - en
ihr	kenn - t	denk - t	bring - t	send - et
sie/Sie	kenn - en	denk - en	bring - en	send - en

onvoltooid verleden tijd (o.v.t.)

ich	kann - te	dach - te	brach - te	sand - te
du	kann - test	dach - test	brach - test	sand - test
er/sie/es	kann - te	dach - te	brach - te	sand - te
wir	kann - ten	dach - ten	brach - ten	sand - ten
ihr	kann - tet	dach - tet	brach - tet	sand - tet
sie/Sie	kannt - ten	dach - ten	brach - ten	sand - ten

voltooid deelwoorden

gekannt gedacht gebracht gesandt

N.B.

Deze onregelmatige werkwoorden hebben kenmerken
 - van de **zwakke** werkwoorden: **uitgangen én**
 - van de **sterke** werkwoorden: **klinkerverandering** in de o.v.t.

Groep 3 (de modale werkwoorden)

dürfen, können, mögen, müssen, sollen, wollen

	dürfen (mogen)		können (kunnen)		mögen (houden van)	
	o.t.t.	o.v.t.	o.t.t.	o.v.t.	o.t.t.	o.v.t.
ich	darf -	durfte	kann -	konnte	mag -	mochte
du	darf -st	durftest	kann -st	konntest	mag -st	mochtest
er/sie/es	darf -	durfte	kann -	konnte	mag -	mochte
wir	dürf -en	durften	könn -en	konnten	mög -en	mochten
ihr	dürf -t	durftet	könn -t	konntet	mög -t	mochtet
sie/Sie	dürf -en	durften	könn -en	konnten	mög -en	mochten
	gedurft		gekonnt		gemocht	
	müssen (moeten)		sollen (moeten)		wollen (willen)	
	o.t.t.	o.v.t.	o.t.t.	o.v.t.	o.t.t.	o.v.t.
ich	muss -	musste	soll -	sollte	will	wollte
du	muss -t	musstest	soll -st	solltest	will-st	wolltest
er/sie/es	muss -	musste	soll -	sollte	will	wollte
wir	müss -en	mussten	soll -en	sollten	woll-en	wollten
ihr	müss -t	musstet	soll -t	solltet	woll-t	wolltet
sie/Sie	müss -en	mussten	soll -en	sollten	woll-en	wollten
	gemusst		gesollt		gewollt	

N.B. Bij de werkwoorden dürfen, können, mögen, müssen, wollen:
klinkerverandering tussen **enkelvoud** en **meervoud**

de **ich - en er - vorm**: **geen uitgang in de o.t.t.**

De betekenis van de modale werkwoorden: dürfen, können, mögen, müssen, sollen

mogen: iets willen, toestemming hebben

Mag ik u iets vragen?

Hier mag u niet roken.

kunnen: in staat zijn, mogelijk zijn

Kun jij al een beetje Nederlands?

Hoe kan zoiets gebeuren?

houden van, zin hebben in, leuk vinden

Houdt u van klassieke of van moderne muziek?

Ik houd niet van vis.

moeten**1 het kan niet anders, het is noodzakelijk**

Hij moet zich vergist hebben.

Ik moet nu gaan, anders kom ik te laat.

2 het is raadzaam, wenselijk

U moet op tijd een kamer reserveren!

moeten**1 men vraagt naar de wens van iemand anders**

(je kunt 'moeten' vervangen door 'zullen')

Moet (Zal) ik een tafel voor u reserveren?

2 men behoort (eigenlijk) iets te weten, te doen, achterwege te laten

Dat moet je niet doen, dat is gevaarlijk!

3 bij twijfel

Ik weet niet goed, wat ik moet doen!

dürfen

Darf ich Sie etwas fragen?

Hier dürfen Sie nicht rauchen.

können

Kannst du schon ein bisschen Niederländisch?

Wie kann so was geschehen?

mögen

Mögen Sie klassische oder moderne Musik?

Ich mag keinen Fisch.

müssen

Er muss sich geirrt haben.

Ich muss jetzt gehen, sonst komme ich zu spät.

Sie müssen rechtzeitig ein Zimmer reservieren!

sollen

Soll ich einen Tisch für Sie reservieren?

Das sollst du nicht tun, das ist gefährlich!

Ich weiß nicht gut, was ich tun soll.

Het onregelmatige werkwoord 'weten': wissen

	o.t.t.	o.v.t.	voltooid deelwoord
ich	weiß	wusste	gewusst
du	weißt	wusstest	
er/sie/es	weiß	wusste	
wir	wissen	wussten	
ihr	wisst	wusstet	
sie/Sie	wissen	wussten	

Aufgabe 12

De onregelmatige werkwoorden

Vervoe de onregelmatige werkwoorden in de o.t.t., o.v.t. of schrijf het voltooid deelwoord op.

- 1 (Weten, o.t.t.) Sie schon, wie viel das Zimmer kosten (mogen, o.t.t.)? _____
- 2 (Willen, o.t.t.) Sie Ihren Namen bitte buchstabieren? _____
- 3 Entschuldigung, (mogen, o.t.t.) ich Sie etwas fragen? _____
- 4 Vorige Woche (sturen, o.v.t.) wir Ihnen schon zwei E-Mails. _____
- 5 Der Gast war sehr böse und deshalb (wenden, o.v.t.) er sich an den Hoteldirektor. _____
- 6 Bei fast allen Sehenswürdigkeiten (moeten, o.v.t.) die Touristen Eintritt bezahlen. _____
- 7 Guten Tag, (kunnen, o.t.t.) ich Ihnen vielleicht helfen? _____
- 8 (Moeten, o.t.t.) ich vielleicht eine Notiz für meine Kollegin machen? _____
- 9 Wenn es in Ihrem Zimmer (brand is, o.t.t.), dann (moeten, o.t.t.) Sie sofort die Rezeption anrufen. Danach (rennen, o.t.t.) Sie schnell zum Notausgang. _____
- 10 Sie (mogen, o.v.t.) Ihren Wagen gestern leider nicht kurz vor dem Hotel-
eingang parken, weil ein großer Reisebus ankommen (zullen, o.v.t.)! _____
- 11 (Kunnen, o.t.t.) Sie das bitte nochmal wiederholen? _____
- 12 Sie (moeten, o.t.t.) vor Januar schon reservieren, wenn Sie im Oktober
mit einer so großen Gruppe kommen (willen, o.t.t.). _____
- 13 (Weten, o.t.t.) du vielleicht, wie dieses freundliche Mädchen heißt? Ich
(kennen, o.t.t.) sie nicht. _____
- 14 Alle Gäste werden nach der Theatervorstellung um 23.30 Uhr mit Bussen
wieder zum Hotel (brengen, voltooid deelwoord). _____
- 15 Herr Wanders ist gerade in einer Besprechung. (Willen, o.t.t.) Sie einen
einen Moment warten, oder (moeten, o.t.t.) er Sie später zurückrufen? _____
- 16 Ich (weten, o.t.t.) nicht, ob meine Kollegin gut Englisch (kunnen, o.t.t.) _____
- 17 (Weten, o.v.t.) Sie nicht, was Sie tun (moeten, o.v.t.)? _____
- 18 Die Dame von Zimmer 34 (kunnen, o.v.t.) nicht lauter sprechen, weil
sie sehr erkältet war. _____
- 19 Der Gast (houden van, o.v.t.) kein Fleisch und keinen Fisch und deshalb
habe ich ihm einen griechischen Salatteller empfohlen. _____
- 20 Kinder, (kunnen, o.t.t.) ihr mir jetzt sagen, was ich tun (moeten, o.t.t.)? _____
- 21 Ich (weten, o.v.t.) wirklich nicht, dass der Direktor schon nach Hause
gegangen war. _____
- 22 Was (zullen, o.v.t.) Sie an meiner Stelle machen? _____
- 23 Eigentlich habe ich diesen Gast nie (leuk vinden, voltooid deelwoord) _____
- 24 Ihr (moeten, o.t.t.) eure Eltern zuerst fragen, ob ihr morgen Abend
am Unterhaltungsprogramm mitmachen (mogen, o.t.t.) _____
- 25 Es tut mir leid, aber das habe ich wirklich nicht (weten, voltooid
deelwoord) _____

THEORIE

De gebiedende en de aanvoegende wijs (conjunctief)

Bij de werkwoorden kennen we:

- de aantonende wijs - de "normale" vorm van het werkwoord: ik vertel, u gaat, ...
- de onbepaalde wijs - het hele werkwoord: vertellen, gaan, ...
- de gebiedende wijs
- de aanvoegende wijs

De gebiedende wijs

een dringend advies, verzoek:
Doe dat niet! Vertel eens iets!

De gebiedende wijs kent 3 werkwoordsvormen bij	machen	reden	sprechen
personen, die men met "du" aanspreekt (enkelvoud)	mach!	rede!	sprich!
personen die men met "ihr" aanspreekt (meervoud)	macht!	redet!	sprecht!
personen, die men met "Sie" aanspreekt (beleefdheidsvorm)	machen Sie!	reden Sie!	sprechen Sie!

De gebiedende wijs komt in de toeristische branche eigenlijk alleen maar voor bij een dringend verzoek in combinatie met het woordje: **bitte!**

Dus niet:	Hör zu! Hört zu! Hören Sie zu!
maar:	
Hör bitte zu!	(bij een kind in een animatiegroepje)
Hört bitte zu!	(bij een groepje kinderen bij animatie)
Hören Sie bitte zu!	(beleefdheidsvorm bij volwassenen)

De aanvoegende wijs (de conjunctief)

De aanvoegende wijs is een mogelijkheid om op een beleefde manier

- te vragen, wat iemand wil
- te vragen, of iemand iets wil doen
- aan te geven, dat men zelf graag iets wil
- iets in twijfelt te trekken.

In het Nederlands gebruikt men dan constructies als:

Zou u ...? Wilt u ...? Ik zou graag ... Misschien was het ...?

In het Duits heeft men hiervoor de volgende aparte vormen.

	sein	haben	können	möchten	werden	dürfen
ich	wäre	hätte	könnte	möchte	würde	dürfte
du	wärest	hättest	könntest	möchtest	würdest	dürftest
er/sie/es	wäre	hätte	könnte	möchte	würde	dürfte
wir	wären	hätten	könnten	möchten	würden	dürften
ihr	wärt	hättet	könntet	möchtet	würdet	dürftet
sie/Sie	wären	hätten	könnten	möchten	würden	dürften

Zou u graag een 1- of 2-persoonskamer willen?
 Zou u liever een kamer met airco willen hebben?
 Zou u dat s.v.p. willen doen?
 Zou ik u mogen verzoeken,
 Ik zou u heel dankbaar zijn, ...
 Eigenlijk had ik nog een vraag.
 U zou zich misschien vergist kunnen hebben.

Möchten Sie ein Einzel- oder ein Doppelzimmer?
 Hätten Sie lieber ein Zimmer mit Klimaanlage?
 Würden Sie das bitte machen?
 Dürfte ich Sie bitten,
 Ich wäre Ihnen sehr dankbar, ... / Ich würde ... sein,
 Eigentlich hätte ich noch eine Frage.
 Sie könnten sich geirrt haben.

Aufgabe 13

De gebiedende en de aanvoegende wijs (conjunctief)

Vul van de diverse werkwoorden de juiste vorm in van de gebiedende wijs of aanvoegende wijs.

- 1 Bitte, (spreken, gebied. wijs, beleefd. vorm) doch etwas langsamer! _____
- 2 Was (zou graag willen, aanvoegende wijs) Sie? Tee oder Kaffee? _____
- 3 (Lezen, gebied. wijs, beleefd. vorm) bitte zuerst die Hotelbroschüre! _____
- 4 (Zou willen, aanvoegende wijs) Sie bitte so freundlich sein, dieses Formular auszufüllen? _____
- 5 (Zou graag willen, aanvoegende wijs) Sie ein Einzelzimmer mit Bad oder mit Dusche? _____
- 6 Ein extra Kinderbett? Das (zou kunnen, aanvoegende wijs) ich ohne Probleme für Sie regeln. _____
- 7 (Zou hebben, aanvoegende wijs) Sie lieber ein geräumigeres Zimmer? _____
- 8 Es (zou zijn, aanvoegende wijs) uns ein großes Vergnügen, Sie bald in unserem Hotel zu begrüßen. _____
- 9 Sie (zou hebben, aanvoegende wijs) also gerne einen Tisch am Fenster? _____
- 10 Ich (graag willen, aanvoegende wijs) Sie bitten, den Schlüssel an der Rezeption abzugeben, wenn Sie das Hotel verlassen. _____
- 11 Wir (zouden zijn, aanvoegende wijs) Ihnen sehr dankbar, wenn Sie vor Ihrer Abreise diesen Fragenbogen ausfüllen (zou, aanvoegende wijs). _____
- 12 (Meekomen [folgen], gebied. wijs, beleefd. vorm) mir bitte, dann zeige ich Ihnen, wo Sie Ihr Auto am besten parken können. _____
- 13 Vielleicht (zou kunnen, aanvoegende wijs) Sie mir sagen, in welcher Periode Sie kommen (graag zou willen, aanvoegende wijs)? _____
- 14 Entschuldigung, (zou mogen, aanvoegende wijs) ich Sie etwas fragen? _____
- 15 Was (zou, aanvoegende wijs) Sie an meiner Stelle machen? _____
- 16 Bitte (laten zien, gebied. wijs, beleefd. vorm) mir Ihren Reisepass, Ihren Ausweis oder Ihre Kreditkarte. _____
- 17 Das (zou hebben, aanvoegende wijs) ich besser nicht sagen müssen. _____
- 18 Sie (zou kunnen, aanvoegende wijs) das vielleicht vergessen haben? _____
- 19 Sauna von 18.00-19.00 Uhr geht leider nicht. Wie (zou zijn, aanvoegende wijs) es mit einer Stunde später? _____
- 20 (Blijven, gebied. wijs, beleefd. vorm) immer ruhig bei Brand in Ihrem Zimmer! _____
- 21 Ich (zou willen, aanvoegende wijs) Ihnen den Lachs empfehlen. _____
- 22 Dies (zou zijn, aanvoegende wijs) die beste Lösung. _____

Wat is een naamval?

Bijna elk woord in een zin heeft een bepaalde betekenis en een bepaalde functie. Daardoor staan woorden op bepaalde plaatsen in een zin. Dit geldt zowel voor de Nederlandse zin als voor de Duitse zin. Zou je woordjes van een zin willekeurig door elkaar gaan gooien, dan komt er onzin te staan.

De sleutel geeft de gast van de receptionist de kamer. Deze woorden zijn genomen uit de 'normale' zin:

De receptionist geeft de gast de sleutel
van de kamer

Der Rezeptionist gibt dem Gast den Schlüssel
des Zimmers.

In deze Duitse zin zie je aan de vetgedrukte vormen, welke functie een woord in een zin heeft.

Deze vormen noemen we naamvallen. Bij dit voorbeeld gaat het om de zinsontleding.

Bij het onderwerp naamvallen is het belangrijk om te weten:

A bij welke woordsoorten treden deze naamvallen op en wat zijn dan de vormen?

B in welke gevallen hebben we in het Duits te maken met naamvallen?

A Bij welke woordsoorten treden deze naamvallen op en wat zijn dan de vormen?

1 bij **zelfstandige naamwoorden**. Dit zijn woorden waar je "de", "het" of "een" voor kunt zetten.

2 bij **persoonlijke voornaamwoorden**. Deze staan in de plaats van de personen ik, hij, wij etc.

1 Bij de **zelfstandige naamwoorden**: 4 rijtjes voor mannelijk, vrouwelijk, onzijdig en meervoud

	mannelijk		vrouwelijk		onzijdig		meervoud	
	der Gast (de gast)		die Reise (de reis)		das Hotel (het hotel)		die Gäste (de gasten)	
1	der	Gast	die	Reise	das	Hotel	die	Gäste
2	des	Gastes	der	Reise	des	Hotels	der	Gäste
3	dem	Gast	der	Reise	dem	Hotel	den	Gästen
4	den	Gast	die	Reise	das	Hotel	die	Gäste

N.B. Bij de 2e naamval **mannelijk en onzijdig** komt achter het zelfstandig naamwoord

- **es** bij woorden van één lettergreep (des Gastes, des Landes)

bij woorden op een sis-klank (des Reisepasses)

- **s** in alle andere gevallen (des Hotels)

2 Bij de **persoonlijke voornaamwoorden**

	enkelvoud					meervoud			
	ik	jij	hij	zij	het	wij	jullie	zij	u
1	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie	Sie
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen	Ihnen
4	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie	Sie

B In welke gevallen hebben we in het Duits te maken met naamvallen?

1 bij **zinsontleding**

- Der Rezeptionist gibt **dem** Gast **den** Schlüssel **des** Zimmers.

2 bij **voorzetsels**

- Sind Sie **mit dem** Auto oder **mit dem** Zug gekomen?

3 bij **enkele werkwoorden**

- Wir **helfen dem** Gast aus Österreich.

4 bij **enkele constructies**

- Wie geht es **Ihnen**?

Aufgabe 14**De naamvallen - de vormen**

Vul bij de volgende zelfstandige naamwoorden de 2e, 3e en 4e naamval in en kijk op de vorige pagina.

1 die Sauna
2 _____
3 _____
4 _____

1 das Programm
2 _____
3 _____
4 _____

1 die Rechnungen
2 _____
3 _____
4 _____

1 der Monat
2 _____
3 _____
4 _____

1 die Notizen
2 _____
3 _____
4 _____

1 das Kind
2 _____
3 _____
4 _____

1 die Gruppe
2 _____
3 _____
4 _____

1 der Direktor
2 _____
3 _____
4 _____

1 die Fragen
2 _____
3 _____
4 _____

1 das Zimmer
2 _____
3 _____
4 _____

1 der Schlüssel
2 _____
3 _____
4 _____

1 die Rezeptionistin
2 _____
3 _____
4 _____

1 der Tisch
2 _____
3 _____
4 _____

1 das Gepäck
2 _____
3 _____
4 _____

1 die Kreditkarten
2 _____
3 _____
4 _____

Aufgabe 15

De naamvallen - de vormen

Vul in, in welke naamval een zelfstandig naamwoord of persoonlijk voornaamwoord staat. Kijk daarbij op de volgende pagina: m = mannelijk, v = vrouwelijk, o = onzijdig, mv = meervoud en nv = naamval

- 1 Hat er (1e nv) mit dem Direktor (m) (3e nv) des Hotels (o) (2e nv) gesprochen?
- 2 Der Gast (m) (___ nv) aus Neapel hat mir (___ nv) eine sehr lange E-Mail geschrieben.
- 3 Ich (___ nv) bin mit dem Flugzeug (o) (___ nv) nach England geflogen.
- 4 Hast du (___ nv) die Koffer der Gäste (mv) (___ nv) schon aufs Zimmer gebracht?
- 5 Wann müssen wir (___ nv) Ihnen (___ nv) den Betrag (m) (___ nv) bezahlen?
- 6 Haben Sie den Schlüssel (m) (___ nv) wirklich bei mir (___ nv) abgegeben?
- 7 Es tut mir (___ nv) leid, aber ich (___ nv) kann den Mietwagen (m) (___ nv) nicht abholen.
- 8 Der Direktor (m) (___ nv) des Restaurants (o) (___ nv) ist auch der Koch (m) (___ nv).
- 9 Der Preis (m) (___ nv) des Luxuszimmers (o) (___ nv) war ihm (___ nv) zu hoch!
- 10 Wir (___ nv) haben mehr als eine Stunde mit den deutschen Touristen (mv) (___ nv) geredet.
- 11 Hast du (___ nv) mich (___ nv) nicht gesehen, als du in dem Kaufhaus (o) (___ nv) warst?
- 12 Den Brief (m) (___ nv) aus Berlin hat er (___ nv) noch immer nicht empfangen.
- 13 Mit dem LTU-Ticket (o) (___ nv) brauchen Sie den Transfer (m) (___ nv) zu dem Hotel (o) (___ nv) nicht zu bezahlen!
- 14 Hat der Reiseleiter Ihnen (___ nv) die Geschichte von dem Bergsteiger (m) (___ nv) erzählt?
- 15 Der Ober (m) (___ nv) brachte mir (___ nv) zuerst etwas zu trinken und dann die Menükarte.
- 16 Willst du (___ nv) den Gästen (mv) (___ nv) sagen, dass wir (___ nv) jetzt beginnen?
- 17 Ich (___ nv) werde Ihnen (___ nv) einen extra Kleiderbügel (m) (___ nv) bringen lassen.
- 18 Habt ihr (___ nv) den Gästen (mv) (___ nv) mitgeteilt, dass wir (___ nv) ihnen (___ nv) bei Ankunft den besten Wein (m) (___ nv) servieren werden?
- 19 Der Rezeptionist (m) (___ nv) wird Ihnen (___ nv) gleich den Grundriss (m) (___ nv) der Appartements (mv) (___ nv) zeigen.
- 20 Der Geschäftsmann (m) (___ nv) hätte gern einen Tisch (m) (___ nv) in der Ecke des Hotelrestaurants (o) (___ nv).

Aufgabe 16

De naamvallen - de vormen

Schrijf de juiste vorm op van het zelfstandig naamwoord of persoonlijk voornaamwoord.

		mannelijk		vrouwelijk		onzijdig		meervoud		
zelfstandige naamwoorden	1	der	Gast	die	Reise	das	Hotel	die	Gäste	
	2	des	Gastes	der	Reise	des	Hotels	der	Gäste	
	3	dem	Gast	der	Reise	dem	Hotel	den	Gästen	
	4	den	Gast	die	Reise	das	Hotel	die	Gäste	
persoonlijke voornaam- woorden		ik	jij	hij	zij	het	wij	jullie	zij	u
	1	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie	Sie
	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	3	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen	Ihnen
4	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie	Sie	

- 1 **Der** Reiseleiter (m, 1e nv) erzählte **uns** (wij, 3e nv) **die** (v, 4e nv) spannende Geschichte.
- 2 Soll _____ (ik, 1e nv) _____ Fenster (o, 4e nv) _____ Zimmer_ (o, 2e nv) schließen?
- 3 Haben _____ (u, 1e nv) voriges Jahr _____ Sommerurlaub (m, 4e nv) in Frankreich verbracht?
- 4 _____ (Wij, 1e nv) werden _____ (u, 4e nv) sofort anrufen, wenn etwas frei ist.
- 5 _____ Touristen (mv, 1e nv) haben _____ Formulare (mv, 4e nv) heute Morgen ausgefüllt.
- 6 _____ Kollege (m, 1e nv) wird _____ (u, 3e nv) gleich _____ Doppelzimmer (o, 4e nv) zeigen.
- 7 Gerne werde _____ (ik, 1e nv) morgen _____ Gruppe (v, 4e nv) aus Österreich begrüßen.
- 8 Geben Sie _____ (ik, 3e nv) bitte _____ Koffer (v, 4e nv), dann bringe _____ (ik, 1e nv) _____ (hij, 4e nv) auf Ihr Zimmer.
- 9 _____ Kinderspielplatz (m, 1e nv) _____ Hotel_ (o, 2e nv) liegt hinter _____ Terrasse (v, 3e nv).
- 10 _____ Geschäftsmann (m, 1e nv) aus Nürnberg hat _____ Betrag (m, 4e nv) noch immer nicht bezahlt.
- 11 Zeigst _____ (jij, 1e nv) _____ (hij, 3e nv) auf _____ Stadtplan (m, 3e nv) _____ Marktplatz (m, 4e nv)?
- 12 Die Rechnung _____ Übernachtungen (mv, 2e nv) werden _____ (wij, 1e nv) _____ (u, 3e nv) zahlen.
- 13 _____ ganze Woche (v, 4e nv) hat _____ (het, 1e nv) schon geregnet!
- 14 _____ Gast (m, 1e nv) hat _____ (wij, 3e nv) _____ Abreisedatum (o, 4e nv) noch nicht mitgeteilt.
- 15 _____ (ik, 1e nv) gebe _____ (u, 3e nv) jetzt _____ Zimmerschlüssel (m, 4e nv).
- 16 Ich werde _____ Housekeeping (o, 3e nv) Bescheid sagen, dass Sie frische Handtücher möchten.
- 17 Könnten _____ (u, 1e nv) _____ (ik, 3e nv) bitte kurz _____ (m, 4e nv) Reisepass oder _____ Kreditkarte (v, 4e nv) geben?
- 18 _____ (wij, 1e nv) hoffen, dass _____ (u, 1e nv) _____ (3e nv) _____ Reservierung (v, 4e nv) bald bestätigen werden.
- 19 Habe _____ (ik, 1e nv) _____ (u, 3e nv) _____ Reisepass (m, 4e nv) schon zurückgegeben?

DE ZINSONTLEDING

We gaan nu één van de 4 gevallen bespreken, waarbij we te maken hebben met naamvallen, namelijk **de zinsontleding**.

Het ontleden van de Nederlandse zin is eigenlijk het eerste dat gedaan moet worden, voordat we deze gaan vertalen in het Duits! Om dit goed te kunnen doen, gaan we een aantal **zinsdelen** bespreken.

DE PERSOONSVORM (pv)

De persoonsvorm vind je, door de zin vragend te maken.

De persoonsvorm is altijd een werkwoord en komt dan helemaal vooraan in de vragende zin te staan.

De receptionist geeft de gast de sleutel.

Geeft de receptionist de gast de sleutel? (geeft = pv)

Ik zal u een brochure sturen.

Zal ik u een brochure sturen? (zal = pv)

HET ONDERWERP (staat altijd in de eerste naamval)

In de vragende zin komt dus **na de persoonsvorm** meteen het onderwerp.

De receptionist geeft de gast de sleutel.

Geeft **de receptionist** de gast de sleutel?

1 'de receptionist' is dus het onderwerp.

Het onderwerp staat altijd in de 1e naamval.

2 'de receptionist' is een mannelijk zelfstandig naamwoord.

Een mannelijk zelfstandig naamwoord heeft in de 1e naamval de vorm '**der**' (zie vorige pagina)

Ik zal u een brochure sturen.

Zal **ik** u een brochure sturen?

1 'ik' is dus het onderwerp;

het onderwerp staat altijd in de 1e naamval;

'ik' is een persoonlijk voornaamwoord en heeft in de 1e naamval de vorm **ich** (zie vorige pagina)

HET NAAMWOORDELIJK DEEL VAN HET GEZEGDE (staat altijd in de 1e naamval)

Hoe kom je erachter, of een zinsdeel het naamwoordelijk deel van het gezegde is?

Wanneer **2 zinsdelen betrekking hebben op één persoon of op één zaaknaam**, dan is één zinsdeel het onderwerp en het andere zinsdeel het naamwoordelijk deel van het gezegde. Deze 2 zinsdelen worden **met elkaar verbonden door de koppelwerkwoorden "zijn", "worden" of "blijven"**.

Meneer Smit **is** mijn collega.

- Zoek eerst het onderwerp: Is meneer Smit ...?

'meneer Smit' is dus het onderwerp (1e naamval)

- 'meneer Smit' en 'mijn collega' is één en dezelfde persoon verbonden door koppelwerkwoord 'zijn'
- dan is 'mijn collega' naamwoordelijk deel van het gezegde (1e naamval)

Zij wordt de directrice.

- Zoek eerst het onderwerp: Wordt zij ... ?

'zij' is dus onderwerp (1e naamval)

- 'zij' en 'de directrice' is één en dezelfde persoon verbonden door het koppelwerkwoord 'worden'
- dan is 'de directrice' naamwoordelijk deel van het gezegde (1e naamval)

De hoofdprijs **is** een vliegreis.

- 'de hoofdprijs' en 'een vliegreis' is één en dezelfde zaak; 'de hoofdprijs' is onderwerp (1e nv) en 'een vliegreis' is het naamw. deel v.h. gezegde (1e nv)

DE WERKWOORDELIJKE REST VAN HET GEZEGDE

Nadat we de persoonsvorm en het onderwerp gevonden hebben, gaan we kijken of er nog een werkwoordsvorm in de zin staat. Als dat zo is, dan noemen we dit de werkwoordelijke rest van het gezegde. Vergelijk:

1 De receptionist **geeft** de gast de sleutel.

In deze zin staat slechts 1 werkwoordsvorm: 'geeft'.

Dit is de persoonsvorm en er is verder geen werkwoordelijke rest van het gezegde.

2 Ik **zal** u de brochure **sturen**.

In deze zin staat naast "zal" het werkwoord "sturen". Dit is de werkwoordelijke rest van het gezegde. De werkwoordelijke rest heeft, net als de persoonsvorm, niets met naamvallen te maken, maar is soms wel belangrijk om het lijdend voorwerp te vinden.

HET LIJDEND VOORWERP (staat altijd in de 4e naamval)

Het lijdend voorwerp vinden we door de vraag te stellen: wat doet het onderwerp?

De receptionist geeft de gast de sleutel.

wat geeft (pv) + de receptionist (onderwerp)?

antwoord: de sleutel = lijdend voorwerp

4e naamval mannelijk = **den** Schlüssel (zie blz. 31)

Ik zal u de brochure sturen.

wat zal (pv) ik (onderw.) sturen (werkwo. rest v/h gez.)

antwoord: de brochure = lijdend voorwerp

4e naamval vrouwelijk = **die** Broschüre (zie blz. 31)

DE TIJDSBEPALING ZONDER VOORZETSSEL (staat altijd in de 4e naamval)

We kennen heel veel tijdsbepalingen mét voorzetsels: vóór 10 mei, na 1 uur, over 2 dagen etc.

Deze worden ook nog besproken. Maar er zijn ook tijdsbepalingen zonder voorzetsel, zoals:

dit jaar, volgende week, deze winter, enkele jaren, vorige maand, de hele dag.

Deze tijdsbepalingen zonder voorzetsel staan altijd in de 4e naamval.

HET MEEWERKEND VOORWERP STAAT ALTIJD IN DE 3E NAAMVAL.

Het meewerkend voorwerp is dát zinsdeel, waarbij je de voorzetsels 'aan' of 'voor' kunt plaatsen of kunt weglaten.

De receptionist geeft de gast de sleutel.

De receptionist geeft **aan** de gast de sleutel.

de gast = meewerkend voorwerp

3e naamval mannelijk = **dem** Gast (zie blz. 31)

Ik zal u de brochure sturen.

Ik zal **aan** u de brochure sturen.

u = meewerkend voorwerp

3e naamval = **Ihnen** (zie blz. 31)

ZINSELEN MET VAN (staan vaak in de 2e naamval)

(Dit wordt op bladzijde 40 besproken)

Samengevat:

1	De receptionist	geeft	de gast	de sleutel.
	onderw. 1e nv (m)	persoonsvorm	meew. vw. 3e nv (m)	lijd. vw. 4e nv (m)
	Der Rezeptionist	gibt	dem Gast	den Schlüssel.
2	Ik	zal	u	de brochure sturen.
	onderw. 1e nv	persoonsvorm	meew. voorw. 3e nv	lijd. vw. 4e nv rest gezegde
	Ich	werde	Ihnen	die Broschüre schicken.

Aufgabe 17**Naamvallen - vormen v. bepalend lidwoord en pers. vnw.**

Vul de ontbrekende gegevens in en ga als volgt te werk:

- 1 Kijk of het woord een zelfstandig naamwoord (zelfst. nw) is: mannelijk (m), vrouwelijk (v), onzijdig (o), meervoud (mv) of dat het een persoonlijk voornaamwoord (pers. vnw) is.
- 2 Wat is de functie in de zin? Welke naamval heeft dit zinsdeel dan?
- 3 Wat is nu de uitgang of de vorm? Kijk naar de onderstaande rijtjes!

zelfstandige naamwoorden	mannelijk		vrouwelijk		onzijdig		meervoud	
	1	der	Gast	die	Reise	das	Hotel	die
2	des	Gastes	der	Reise	des	Hotels	der	Gäste
3	dem	Gast	der	Reise	dem	Hotel	den	Gästen
4	den	Gast	die	Reise	das	Hotel	die	Gäste

persoonlijke voornaam- woorden	ik		jij		hij		zij		het		wij		jullie		zij		u	
	1	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie	Sie								
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
3	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen	Ihnen									
4	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie	Sie									

Idioom

de gast	der Gast	de directeur	der Direktor
de sleutel	der Schlüssel	de prijs	der Preis
het bedrag	der Betrag	de groepen	die Gruppen
het nummer	die Nummer	de weg	der Weg

	het woord	znw/pvnw.	de functie in de zin	naamval	uitgang/vorm
1.	mij	_____	meewerkend voorwerp	_____	_____
2.	de gast	_____	onderwerp	_____	_____
3.	de sleutel	_____	lijdend voorwerp	_____	_____
4.	u	_____	onderwerp	_____	_____
5.	het bedrag	_____	lijdend voorwerp	_____	_____
6.	ons	_____	meewerkend voorwerp	_____	_____
7.	het nummer	_____	lijdend voorwerp	_____	_____
8.	jullie	_____	meewerkend voorwerp	_____	_____
9.	de directeur	_____	naamw. deel v. h. gezegde	_____	_____
10.	mij	_____	lijdend voorwerp	_____	_____
11.	je	_____	meewerkend voorwerp	_____	_____
12.	de prijs	_____	onderwerp	_____	_____
13.	je	_____	lijdend voorwerp	_____	_____
14.	de groepen	_____	onderwerp	_____	_____
15.	de weg	_____	lijdend voorwerp	_____	_____

Aufgabe 18**De naamvallen - de zinsontleding**

Ontleed de Nederlandse zin en schrijf onder het vetgedrukte woord, welk zinsdeel en welke naamval dat woord in het Duits heeft (zie voorbeeld). Kijk daarbij ook naar de Duitse zin!

	Moet	de receptionist	u	de kamer	laten zien?
1	<i>onderwerp-1e nv</i>		<i>meew. voorw.-3e nv</i>	<i>lijdend voorw. - 4e nv</i>	
	Soll	der Rezeptionist	Ihnen	das Zimmer	zeigen?
	De gast	heeft	het registratieformulier		niet ingevuld.
2					
	Der Gast	hat	das Anmeldeformular		nicht ausgefüllt.
	Ik	zal	u	de stadsplattegrond	geven.
3					
	Ich	werde	Ihnen	den Stadtplan	geben.
	Het bedrag	betalen	we	deze week.	
4					
	Den Betrag	bezahlen	wir	diese Woche.	
	De maand juli	is	overall in Europa	de populairste vakantie maand.	
5					
	Der Monat Juli	ist	überall in Europa	der beliebteste Urlaubsmonat.	
	De directeur	kan	u	vandaag	niet ontvangen.
6					
	Der Direktor	kann	Sie	heute	nicht empfangen.
	De collega	zal	u	een e-mail	sturen.
7					
	Der Kollege	wird	Ihnen	eine E-Mail	schicken.
	Zal	ik	jullie	een glas cola	bringen?
8					
	Soll	ich	euch	ein Glas Cola	bringen?
	Zien	wij	u	dit jaar	weer?
9					
	Sehen	wir	Sie	dieses Jahr	wieder?

THEORIE

De 'der-Gruppe' en de 'ein-Gruppe'

Vóór een zelfstandig naamwoord staan bijna altijd woorden uit de 'der-Gruppe' of uit de 'ein-Gruppe'.

der - Gruppe

der	(mannelijk)	der Gast
die	(vrouwelijk)	die Reise
das	(onzijdig)	das Hotel
die	(meervoud)	die Reisen
dies-	deze, dit	(achter het streepje
jed-	ieder, elk	komt de uitgang)
manch-	sommige	
solch-	zulk(e)	
welch-	welk(e)	
all-	alle	

ein - Gruppe

ein	(mannelijk)	ein Gast
eine	(vrouwelijk)	eine Reise
ein	(onzijdig)	ein Hotel
keine	(meervoud)	keine Reisen
mein-	mijn	(achter het streepje
dein-	jouw	komt de uitgang)
sein-	zijn	
ihr-	haar	
unser-	onze	
euer-	jullie	
ihr-	hun	
Ihr-	uw	

der - Gruppe

mannelijk

1e nv	dies-	er	Gast
2e nv	dies-	es	Gastes
3e nv	dies-	em	Gast
4e nv	dies-	en	Gast

vrouwelijk

1e nv	jed-	e	Reise
2e nv	jed-	er	Reise
3e nv	jed-	er	Reise
4e nv	jed-	e	Reise

onzijdig

1e nv	welch-	es	Hotel
2e nv	welch-	es	Hotels
3e nv	welch-	em	Hotel
4e nv	welch-	es	Hotel

meervoud

1e nv	all-	e	Reisen
2e nv	all-	er	Reisen
3e nv	all-	en	Reisen
4e nv	all-	e	Reisen

ein - Gruppe

mannelijk

1e nv	ein-	Gast	←
2e nv	ein-	es	Gastes
3e nv	ein-	em	Gast
4e nv	ein-	en	Gast

vrouwelijk

1e nv	mein-	e	Reise
2e nv	mein-	er	Reise
3e nv	mein-	er	Reise
4e nv	mein-	e	Reise

onzijdig

1e nv	Ihr-	Hotel	←
2e nv	Ihr-	es	Hotels
3e nv	Ihr-	em	Hotel
4e nv	Ihr-	Hotel	←

meervoud

1e nv	sein-	e	Reisen
2e nv	sein-	er	Reisen
3e nv	sein-	en	Reisen
4e nv	sein-	e	Reisen

Deze 2 groepen hebben bij mannelijk, vrouwelijk, onzijdig en meervoud dezelfde uitgangen, maar de woorden van de 'ein-Gruppe' hebben géén uitgang bij de:

- 1e naamval mannelijk
- 1e naamval onzijdig
- 4e naamval onzijdig

Aufgabe 19**De naamvallen - de 'der-Gruppe' en de 'ein-Gruppe'**

Verbuig de woorden van de 'der-Gruppe' en de 'ein-Gruppe' en kijk daarbij op bladzijde 36.

de prijs
de kamer
de toeristen
het menu
de dag
de directeur

der Preis
das Zimmer
die Touristen
das Menü
der Tag
der Direktor

de groep
de bedden
de directrice
het hotel
de receptioniste
de rekeningen

die Gruppe
die Betten
die Direktorin
das Hotel
die Rezeptionistin
die Rechnungen

deze prijs

onze kamer

alle toeristen

1 _____

1 _____

1 _____

2 _____

2 _____

2 _____

3 _____

3 _____

3 _____

4 _____

4 _____

4 _____

welk menu

elke dag

uw directeur

1 _____

1 _____

1 _____

2 _____

2 _____

2 _____

3 _____

3 _____

3 _____

4 _____

4 _____

4 _____

jouw groep

zulke bedden

mijn directrice

1 _____

1 _____

1 _____

2 _____

2 _____

2 _____

3 _____

3 _____

3 _____

4 _____

4 _____

4 _____

ons hotel

welke receptioniste

geen rekeningen

1 _____

1 _____

1 _____

2 _____

2 _____

2 _____

3 _____

3 _____

3 _____

4 _____

4 _____

4 _____

Aufgabe 20

De naamvallen - zinsontleding / 'der-' en 'ein-Gruppe'

Vul de ontbrekende gegevens in en ga als volgt te werk:

- 1 a. is het een zelfstandig naamwoord mannelijk, vrouwelijk, onzijdig of meervoud óf
b. is het een persoonlijk voornaamwoord, dus een vorm van ik, jij, hij/zij/het, wij, jullie, zij, u?
- 2 Is dit zinsdeel: onderwerp, naamwoordelijk deel van het gezegde, lijdend voorwerp, tijdsbepaling zonder voorzetsel of meewerkend voorwerp?
- 3 in welke naamval staat dit zinsdeel?
- 4 behoort het woordje voor het zelfstandig naamwoord tot de 'der-Gruppe' of de 'ein-Gruppe'?

1 Dieser Gast besucht jedes Jahr unser Hotel.

dieser Gast

Gast: mannelijk = der

zinsdeel/naamv.

onderwerp: Besucht dieser Gast jedes Jahr unser Hotel? - 1e nv

dieser

dies- behoort tot de 'der-Gruppe'

unser Hotel

zinsdeel/naamv.

unser

jedes Jahr

zinsdeel/naamv.

jedes

2 Sein Vater ist dieses Jahr der beste Hotelmanager in den Niederlanden.

Sein Vater

zinsdeel/naamv.

sein

der beste Hotel-
manager

zinsdeel/naamv.

der

dieses Jahr

zinsdeel/naamv.

dieses

3 Der Rezeptionist zeigte manchen Touristen diesen Weg ins Stadtzentrum.

der Rezeptionist

zinsdeel/naamv.

der

diesen Weg

zinsdeel/naamv.

diesen

manchen T.

zinsdeel/naamv.

manchen

4 Diesen Betrag werden wir Ihnen diese Woche zurückbuchen.

wir

zinsdeel/naamv.

diesen Betrag

zinsdeel

diesen

diese Woche

zinsdeel/naamv.

Ihnen

zinsdeel/naamv.

5 Jeden Monat organisiert unser Hotelrestaurant einen Sonntagsbrunch.

unser Hotelrest.

zinsdeel/naamv.

unser

einen S.-Brunch

zinsdeel/naamv.

einen

jeden Monat

zinsdeel/naamv.

jeden

Aufgabe 21

De naamvallen - de 'der-Gruppe' en de 'ein-Gruppe'

Vul de ontbrekende gegevens in en ga als volgt te werk:

- 1 Welke naamval heeft dit zinsdeel?
- 2 Wat is dan de uitgang van het zelfstandig naamwoord?
Kijk naar de rijtjes op bladzijde 36!

de klant	der Kunde (-n)	het hotel	das Hotel (-s)
het jaar	das Jahr (-e)	de receptioniste	die Rezeptionistin (-nen)
het telefoonnummer	die Telefonnummer (-n)	het weer	das Wetter
de suite	die Suite(-n)	de kamer	das Zimmer (-)
de reis	die Reise (-n)	de week	die Woche (-n)
de directeur	der Direktor (-en)	de chef	der Chef (-s)
de maand	der Monat (-e)	de ouders	die Eltern
de gast	der Gast (" -e)	de brochure	die Broschüre (-n)

	het woord	de functie in de zin	naamval	uitgang
1	deze klanten	meewerkend voorwerp	_____	_____
2	elk jaar	tijdsbepaling zonder voorz.	_____	_____
3	uw telefoonnummer	lijdend voorwerp	_____	_____
4	sommige suites	onderwerp	_____	_____
5	alle reizen	lijdend voorwerp	_____	_____
6	zijn directeur	meewerkend voorwerp	_____	_____
7	deze maand	tijdsbepaling zonder voorz.	_____	_____
8	geen gast	lijdend voorwerp	_____	_____
9	ons hotel	onderwerp	_____	_____
10	deze receptioniste	meewerkend voorwerp	_____	_____
11	zulk weer	lijdend voorwerp	_____	_____
12	haar kamer	onderwerp	_____	_____
13	welke week	tijdsbepaling zonder voorz.	_____	_____
14	mijn chef	meewerkend voorwerp	_____	_____
15	de gast	naamwoord. deel vh gezegde	_____	_____
16	deze brochures	lijdend voorwerp	_____	_____
17	uw kamer	onderwerp	_____	_____
18	jullie ouders	meewerkend voorwerp	_____	_____
19	onze directeur	naamw. deel v.h. gez.	_____	_____
20	elke week	tijdsbepaling zonder voorz.	_____	_____

THEORIE

Zinsontleding - zinsdelen met het woordje 'van'

ZINSELEN MET HET WOORDJE 'VAN' (staan soms in de 2e naamval)

De 2e naamval wordt in het Duits gebruikt, wanneer

1 er sprake is van een bezit

De auto **van de toeristen** staat voor het hotel. Das Auto **der Touristen** steht vor dem Hotel.

2 iets of iemand bij elkaar hoort

De kamer **van deze gasten** was niet gepeetst! Das Zimmer **dieser Gäste** war nicht gereinigt.

Bij de voorzetsels komt ter sprake, wanneer het woordje 'van' vertaald wordt met het voorzetsel 'von'.

Aufgabe 23

Zinsontleding - de naamvallen en 'der-' en 'ein-Gruppe'

Vul de ontbrekende uitgangen in en ga hierbij als volgt te werk:

1 ontleed de Duitse zin en schrijf boven de zinsdelen 1e, 2e, 3e of 4e naamval (zie voorbeeld)

2 staat er een woord van de 'der-' of 'ein-Gruppe' voor het zelfst. naamw.? (Zie blz. 36)

4 schrijf vervolgens de juiste uitgang op.

	1e naamval	2e naamval	4e naamval
1	<u>Die</u> Fahrräder (mv)	<u>der</u> Kinder (mv)	<u>den</u> ganzen Tag (m)
2	Haben Sie <u>ein</u> Reisepass (m), <u>ein</u> Ausweis (m) oder <u>ein</u> Kreditkarte (v) für mich?		
3	<u>Der</u> Rezeptionist (m)	<u>dem</u> Gast (m)	<u>den</u> verlangte Info (v) über das Wellnessprogramm.
4	<u>Jeder</u> Gast (m) muss bei Ankunft <u>ein</u> Anmeldeschein (m) ausfüllen.		
5	<u>Dies</u> Geschäftsmann	<u>dem</u> Direktor	<u>ein</u> großen Hotel in Berlin.
6	Hat <u>unser</u> Mitarbeiter (m) <u>dies</u> Woche (v) <u>alle</u> Gästen (mv) <u>ein</u> E-Mail (v) geschickt?		
7	<u>Dies</u> Betrag (m) in Höhe von € 250,- hat <u>unser</u> Hotel (o) immer noch nicht erhalten.		
8	<u>Der</u> Monat (m) Juli ist überall in Europa <u>der</u> beliebteste Urlaubsmonat (m).		
9	<u>Jeder</u> Sommer (m) hat <u>manche</u> Tourist Probleme mit der Klimaanlage <u>sein</u> Zimmer (o).		
10	<u>Unser</u> Ober wird <u>Ihr</u> Reisegruppe gleich <u>das</u> 3-Gänge-Menü servieren.		
11	<u>Der</u> Rezeptionistin wünscht <u>dies</u> Familie <u>ein</u> angenehmen Aufenthalt.		

Aufgabe 24

De naamvallen - de 'der-Gruppe' en de 'ein-Gruppe'

Vertaal de volgende zinnen en ga hierbij als volgt te werk:

- 1 ontleed de zin en zet 1e, 2e, 3e of 4e boven de Nederlandse zinsdelen.
- 2 is het zelfstandig naamwoord mannelijk, vrouwelijk, onzijdig of meervoud?
- 3 staat er een woord van de 'der-' of 'ein-Gruppe' voor het zelfstandig naamwoord?
- 4 schrijf vervolgens de vertaling op en let op de juiste uitgangen.

het reisbureau	das Reisebüro	de zomer	der Sommer
tegen (tijd en plaats)	gegen + 4	de openingstijd	die Öffnungszeit (-en)
tegen (overige gevallen)	zu + 3	de plattegrond	der Plan
de speciale prijs	der Sonderpreis	de stad	die Stadt
de kok	der Koch	de catalogus	der Katalog
het aperitief	der Aperitif	wanneer (indien)	wenn
aanbieden	anbieten	de collega (man)	der Kollege
in de buurt van	in der Nähe + 2	meedelen	mitteilen
de bezienswaardigheid	die Sehenswürdigkeit	het menu van de dag	das Tagemenü

1e nv

3e nv

4e nv

4e nv

- 1 Ons hotel kan uw reisbureau deze maand alle kamers tegen een speciale prijs aanbieden.

- 2 Deze medewerker is een kok uit België.

- 3 Mag ik u misschien een aperitief aanbevelen?

- 4 In de buurt van ons hotel vindt u elke bezienswaardigheid.

- 5 Deze zomer heeft ons hotelrestaurant extra lange openingstijden.

- 6 Ik geef u een plattegrond van onze stad München en een catalogus van het museum Brandhorst.

- 7 Sommige gasten bellen onze receptie op, wanneer zij later aankomen.

- 8 Mijn collega Mark wordt deze week de chef (!) van de afdeling reserveringen.

- 9 Onze ober zal u graag het menu van de dag meedelen.

De sterke ("normale") verbuiging

	enkelvoud		meervoud
1	die Adresse	die	Adressen
2	der Adresse	der	Adressen
3	der Adresse	den	Adressen
4	die Adresse	die	Adressen
1	der Gast	die	Gäste
2	des Gastes	der	Gäste
3	dem Gast	den	Gästen
4	den Gast	die	Gäste

De zwakke verbuiging: 7 x -n of 7 x -en

	enkelvoud		meervoud
1	der Kollege	die	Kollegen
2	des Kollegen	der	Kollegen
3	dem Kollegen	den	Kollegen
4	den Kollegen	die	Kollegen
1	der Rezeptionist	die	Rezeptionisten
2	des Rezeptionisten	der	Rezeptionisten
3	dem Rezeptionisten	den	Rezeptionisten
4	den Rezeptionisten	die	Rezeptionisten

De zwakke verbuiging

Bij de zwakke verbuiging krijgen de volgende mannelijke zelfstandige naamwoorden 7 x -en óf 7 x -n

1	persoonsaanduidingen op -ist, -ent, -ant	der Rezeptionist, der Tourist, der Polizist, der Student, der Assistent, der Praktikant, der Lieferant, ... : 7 x -en
2	vele mannelijke persoonsaanduidingen op -e	der Kollege, der Kunde, der Junge, der Gatte, der Franzose, der Grieche, der Chinese, ... : 7 x -n
3	verder woorden als	der Geldautomat, der Kandidat, der Fotograf, der Mensch ... : 7 x -en

N.B.

- 1 Woorden als der Name, der Buchstabe krijgen 7 x -en + 2e naamval -s

der Name	die Namen
des Namens	der Namen
dem Namen	den Namen
den Namen	die Namen

- 2 Het woordje 'Herr'

der Herr	die Herren
des Herrn	der Herren
dem Herrn	den Herren
den Herrn	die Herren

Wanneer na het woordje 'Herr' de eigenaam volgt, komt in de 1e, 3e en 4e naamval enkelvoud het lidwoord te vervallen.

1e naamval: De heer Klein wil u graag spreken.	Herr Klein möchte Sie gern sprechen.
2e naamval: De vrouw van de heer Berg is ziek.	Die Frau des Herrn Berg ist krank.
3e naamval: Wij hebben kennis gemaakt met de heer Klein.	Wir haben mit Herrn Klein Bekanntschaft gemacht.
4e naamval: Wanneer belt u de heer Klein?	Wann rufen Sie Herrn Klein an?
In de korrespondentie komt vaak voor:	
- t.a.v. (ter attentie van) de heer Klein	z.H. (zu Händen) Herrn Klein
- Aan de heren Smidt en Koch	Herren Smidt und Koch

De Duitse taal kent 3 geslachten:

- mannelijk: 'der'
- vrouwelijk: 'die'
- onzijdig: 'das'

Het is belangrijk, om bij zelfstandige naamwoorden meteen ook het juiste geslacht te leren. In het Nederlands zou het ook storend zijn, wanneer iemand constant het verkeerde geslacht kiest en praat over "de" telefoonnummer van "de" hotel en "het" prijs van "het" kamer.

Het is natuurlijk niet makkelijk om al die verschillende geslachten van buiten te leren.

Heel vaak zijn er overeenkomsten tussen het Duitse en het Nederlandse geslacht:

- 'het huis' = 'das Haus'. Maar soms is dit niet het geval.
- 'het bedrag' = 'der Betrag' en 'het nummer' = 'die Nummer'.

Er zijn regels waardoor je bij heel wat woorden het geslacht beter kunt onthouden.

Mannelijk

- 1 alle mannelijke persoonsnamen
der Direktor, der Empfangsmitarbeiter, der Kollege
- 2 de namen van de dagen, maanden en jaargetijden
der Mittwoch, der Mai, der Herbst
- 3 de namen van windrichtingen en soorten neerslag
der Norden, der Süden, der Regen, der Schnee
- 4 de meeste munteenheden
der Euro, der Dollar, der Schweizer Franken
- 5 vele stammen van werkwoorden
der Empfang, der Betrag, der Anfang

Vrouwelijk

- 1 alle vrouwelijke persoonsnamen
die Tochter, die Frau
- 2 alle woorden op '-in' en afgeleid van mannelijke zelfstandige naamwoorden
die Direktorin, die Rezeptionistin
- 3 de meeste zaaknamen op -e
die Adresse, die Frage
- 4 de namen van cijfers en getallen
die Eins, die Million, die Milliarde
- 5 alle woorden, die eindigen op : -ie, -ei, -heit, -keit, -schaft, -ung
die Hotellerie, die Datei, die Sicherheit, die Geschwindigkeit, die Landschaft, die Rechnung
- 6 vreemde zelfstandige naamwoorden op : -a, -enz, -ion, -tät, -ur
die Sauna, die Korrespondenz, die Portion, die Qualität, die Kultur

Onzijdig

- 1 de verkleinwoorden
das Mädchen, das Päckchen
2. zelfstandige naamwoorden afgeleid van hele werkwoorden
das Essen und Trinken, das Reisen
3. verzamelnamen, die beginnen met Ge- en eindigen op -e
das Gemälde, das Gebirge, das Gebäude
- 4 de namen van de letters
das A, das B
- 5 de meeste zelfstandige naamwoorden op : -nis, -tum
vreemde zelfstandige naamwoorden op -ment, -um, -eum
das Ergebnis, das Eigentum, das Appartement, das Zentrum, das Museum

Mannelijk: -e + Umlaut (op a, u, au en o)

de gast	der Gast	die Gäste
de trein	der Zug	die Züge
de boom	der Baum	die Bäume
het station	der Bahnhof	die Bahnhöfe
de prijs	der Preis	die Preise

Vrouwelijk: -n (na -e, -er, -el) óf -en

het adres	die Adresse	die Adresse-n
het nummer	die Nummer	die Nummer-n
de vork	die Gabel	die Gabel-n
de rekening	die Rechnung	die Rechnung-en

Opmerking 1:

Vrouwelijke zelfstandige naamwoorden, die eindigen **op -in**, krijgen in het meervoud **-nen**.

de receptioniste	die Rezeptionist in	die Rezeptionistin- nen
------------------	----------------------------	--------------------------------

Onzijdig: -e

het jaar	das Jahr	die Jahr- e
het programma	das Programm	die Programm- e

Opmerking 2

Onzijdige zelfstandige naamwoorden, die eindigen **op -nis**, krijgen in het meervoud **-se**.

de gebeurtenis	das Ereignis	die Ereignis- se
----------------	--------------	-------------------------

Opmerking 3

In de **3e naamval meervoud moet altijd een -n achter het zelfstandig naamwoord staan!**

(Dit geldt echter niet voor meervouden die eindigen op een -s!)

Voorbeeld

de gast	der Gast	die Gäste
---------	----------	-----------

maar:

Wij hebben alle gasten een plattegrond van de stad gegeven.

(aan) alle gasten: meewerkend voorwerp (= 3e naamval meervoud)

Wir haben allen Gästenn einen Stadtplan gegeben.

Aufgabe 27

Meervoud zelfstandige naamwoorden - hoofdregels

- a Vul eerst in de 2 rijtjes het meervoud van het zelfstandig naamwoord in.
 b Ga vervolgens verder met de zinnen, waarbij je weer als volgt te werk gaat:
 1 ontleed de zin: welke naamval heeft dit zinsdeel? Zet 1e, 2e, 3e of 4e boven het zinsdeel
 2 staat er een woord van de "der"- of van de "ein-Gruppe" voor het zelfstandig naamwoord?
 3 wat is de meervoudsvorm? (zie ingevuld rijtje)

die Telefonnummer	_____	der Konferenzraum	_____
der Notausgang	_____	der Plan	_____
die Antwort	_____	das Vorgericht	_____
die Frage	_____	die Gabel	_____
der Reisepass	_____	das Geschäft	_____
der Ausweis	_____	der Einkauf	_____
das Parkverbot	_____	der Betrag	_____

1 Heeft u nu alle telefoonnummers genoteerd?

2 Weet u, waar de nooduitgangen zich bevinden?

3 De antwoorden op (+ 4) uw vragen vindt u in (+ 3) onze hotelbrochure.

4 Mag ik a.u.b. uw paspoorten of uw identiteitskaarten zien?

5 Kunt u mij a.u.b. uw adres en uw telefoonnummer geven?

6 In (+ 3) het centrum van de stad zijn er vele parkeerverboden!

7 Ik stuur u de plattegronden van alle vergaderruimtes.

8 Ik breng u meteen de twee voorgerechten en twee vorken.

9 In de stad vindt u vele zaken om inkopen te doen.

10 U kunt de bedragen van deze rekeningen ook contant betalen.

De meeste zelfstandige naamwoorden in het Duits vormen hun meervoud volgens de hoofdregels. Daarnaast zijn er heel wat uitzonderingen.

Bij de **mannelijke zelfstandige naamwoorden** zijn nog de volgende meervoudsvormen mogelijk:

1 Bijna alle mannelijke zelfst. nw. **op -el, -er, -en** hebben in het meervoud **geen uitgang**.

de sleutel	der Schlüssel	- die Schlüssel
de manager	der Manager	- die Manager
de auto, wagen	der Wagen	- die Wagen

2 Enkele mannelijke zelfst. nw. **op -el, -er, -en** hebben in het meervoud alleen maar **Umlaut**.

de appel	der Apfel	- die Äpfel	de mantel, jas	der Mantel	- die Mäntel
de broer	der Bruder	- die Brüder	de nagel, spijker	der Nagel	- die Nägel
de draad	der Faden	- die Fäden	de oven	der Ofen	- die Öfen
de tuin	der Garten	- die Gärten	de schade	der Schaden	- die Schäden
de haven	der Hafen	- die Häfen	de vader	der Vater	- die Väter
de winkel	der Laden	- die Läden	de vogel	der Vogel	- die Vögel

3 Enkele mannelijke zelfst. nw. hebben in het meervoud **alleen de uitgang -e**.

het telefoontje	der Anruf	- die Anrufe	de maand	der Monat	- die Monate
het apparaat	der Apparat	- die Apparate	de (woon-)plaats	der Ort	- die Orte
de arm	der Arm	- die Arme	de oceaan	der Ozean	- die Ozeane
het beroep	der Beruf	- die Berufe	het punt	der Punkt	- die Punkte
het bezoek	der Besuch	- die Besuche	de schoen	der Schuh	- die Schuhe
de (reis-)bus	der Bus	- die Busse (!)	de stof	der Stoff	- die Stoffe
de dialoog	der Dialog	- die Dialoge	de dag	der Tag	- die Tage
de hond	der Hund	- die Hunde	het verlies	der Verlust	- die Verluste
de catalogus	der Katalog	- die Kataloge	de poging	der Versuch	- die Versuche
de cursus	der Kurs	- die Kurse	de klinker	der Vokal	- die Vokale

4 Enkele mannelijke zelfst. nw. hebben in het meervoud **Umlaut en de uitgang -er**.

de vergissing	der Irrtum	- die Irrtümer	de rijkdom	der Reichtum-	die Reichtümer
de man	der Mann	- die Männer	de struik	der Strauch	- die Sträucher
de rand	der Rand	- die Ränder	het bos	der Wald	- die Wälder

NB! Bij **beroepsaanduidingen** is het meervoud van "-mann": "-leute"

de zakenman der Geschäftsmann - die Geschäftsleute

5 Enkele mannelijke zelfst. nw. hebben in het meervoud **-en of -n**.

het meer	der See	- die Seen	de klant	der Kunde	- die Kunden
de staat	der Staat	- die Staaten	de directeur	der Direktor	- die Direktoren

6 Vele **vreemde woorden** hebben in het meervoud de uitgang **-s**.

de tip	der Tipp	- die Tipps	de portier	der Portier	- die Portiers
het park	der Park	- die Parks	de chef	der Chef	- die Chefs

NB! In de 3e naamval meervoud eindigt het zelfstandig naamwoord altijd op -n, behalve als de meervoudsvorm eindigt op -s.

In (+ 3) de laatste maanden waren er veel wandelaars in (+ 3) onze bossen.

In den letzten Monaten gab es viele Wanderer in unseren Wäldern.

Aufgabe 28**Meervoud zelfst. nw. - uitzonderingen mannelijk**

- a Vul eerst in de 2 rijtjes het meervoud van het zelfstandig naamwoord in.
- b Ga vervolgens verder met de zinnen, waarbij je weer als volgt te werk gaat:
- 1 ontleed de zin: welke naamval heeft dit zinsdeel? Zet 1e, 2e, 3e of 4e boven het zinsdeel
 - 2 staat er een woord van de "der"- of van de "ein-Gruppe" voor het zelfstandig naamwoord?
 - 3 wat is de meervoudsvorm? (zie ingevuld rijtje)

der Stau	_____	der Reisebus	_____
der Fernseher	_____	der Kellner	_____
der Wasserkocher	_____	der Aperitif	_____
der Busfahrer	_____	der Freizeitpark	_____

- 1 Over (+ 4) deze stad kan ik u nog enkele tips geven.

- 2 We hadden helaas vele files.

- 3 In Düsseldorf hebben we de botanische tuinen bezocht.

- 4 Welke apparaten functioneren niet? Deze televisies en waterkokers?

- 5 In de (+ 3) maanden juni en juli maken de buschauffeurs lange dagen.

- 6 Ik weet niet meer, hoeveel telefoontjes ik vandaag beantwoord heb.

- 7 Direkteuren en managers reizen altijd veel.

- 8 Als extra service poetsen wij morgen uw schoenen.

- 9 Morgen zullen drie reibussen aankomen.

- 10 Onze kelners serveren u vandaag heerlijke aperitiven.

- 11 In (+ 3) welke attractieparken moet men veel entree betalen?

Bij de **onzijdige zelfstandige naamwoorden** zijn nog de volgende meervoudsvormen mogelijk:

1a Alle onzijdige zelfst. naamw. op **-el, -er, -en** hebben in het meervoud **geen uitgang**.

het middel	das Mittel	- die Mittel
de kamer	das Zimmer	- die Zimmer
het kussen	das Kissen	- die Kissen

1b Bijna alle onzijdige zelfst. naamw. die met **Ge-** beginnen en op **-e** eindigen hebben in het meervoud **geen uitgang**.

het schilderij	das Gemälde	- die Gemälde
het gebouw	das Gebäude	- die Gebäude

2 Sommige onzijdige zelfstandige naamwoorden krijgen een **Umlaut (op a, au, o en u) + -er**

het bad	das Bad	- die Bäder	het goed	das Gut	- die Güter
de foto	das Bild	- die Bilder	het huis	das Haus	- die Häuser
het blad	das Blatt	- die Blätter	het kind	das Kind	- die Kinder
het boek	das Buch	- die Bücher	de jurk	das Kleid	- die Kleider
de plank	das Brett	- die Bretter	het land	das Land	- die Länder
het dak	das Dach	- die Dächer	het licht	das Licht	- die Lichter
het dorp	das Dorf	- die Dörfer	het lied	das Lied	- die Lieder
het ei	das Ei	- die Eier	de fiets	das Fahrrad	- die Fahrräder
het vak	das Fach	- die Fächer	het bord	das Schild	- die Schilder
het vat	das Fass	- die Fässer	het kasteel	das Schloss	- die Schlösser
het salaris	das Gehalt	- die Gehälter	het dal	das Tal	- die Täler
het gezicht	das Gesicht	- die Gesichter	het volk	das Volk	- die Völker
het glas	das Glas	- die Gläser	het (losse) woord	das Wort	- die Wörter
de handdoek	das Handtuch	- die Handtücher	het gat	das Loch	- die Löcher
			het standbeeld	das Denkmal	- die Denkmäler

3. Sommige onzijdige zelfst. naamw. krijgen in het meervoud **-en of -n**.

het oog	das Auge	- die Augen	het hemd	das Hemd	- die Hemden
het bed	das Bett	- die Betten	het hart	das Herz	- die Herzen
het weekend	das Wochen-	- die Wochen-	het oor	das Ohr	- die Ohren
	ende	enden			

4. Heel veel meestal **vreemde** onzijdige zelfst. naamw. krijgen in het meervoud **-s**.

het hotel	das Hotel	- die Hotels	de brommer	das Moped	- die Mopeds
de bioscoop	das Kino	- die Kinos	de taxi	das Taxi	- die Taxis
het reisbureau	das Reisebüro	- die Reisebüros	het bufet	das Buffet	- die Buffets

5. **Vreemde** onzijdige zelfst. naamw. op **-um** krijgen in het meervoud **-en** in de plaats van **-um**.

het centrum	das Zentrum	- die Zentren	de datum	das Datum	- die Daten
het museum	das Museum	- die Museen	het gegeven	das Datum	- die Daten

NB! In de **3e naamval meervoud** moet altijd een **-n** achter het zelfstandig naamwoord staan!
(Dit geldt echter niet voor meervouden die eindigen op een **-s!**)

In welke landen ben jij met vakantie geweest? In (+3) welchen Ländern hast du Urlaub gemacht?

Aufgabe 29

Meervoud zelfst. nw. - uitzonderingen onzijdig

- a Vul eerst in de 2 rijtjes het meervoud van het zelfstandig naamwoord in.
b Ga vervolgens verder met de zinnen, waarbij je weer als volgt te werk gaat:
1 ontleed de zin: welke naamval heeft dit zinsdeel? Zet 1e, 2e, 3e of 4e boven het zinsdeel
2 staat er een woord van de "der"- of van de "ein-Gruppe" voor het zelfstandig naamwoord?
3 wat is de meervoudsvorm? (zie ingevuld rijtje)

das Fenster	_____	das Hochhaus	_____
das Restaurant	_____	das Doppelwasch-	_____
das Schwimmbad	_____	becken	_____
das Brötchen	_____	das Messer	_____
das Spiegelei	_____	das Moped	_____

1 Sluit u a.u.b. alle vensters, wanneer (wenn) u uw kamers verlaat.

2 Kunt u mij misschien de data noemen?

3 Ons hotel heeft twee restaurants en twee zwembaden.

4 U wilt dus broodjes en spiegeleieren bij (zu + 3) het ontbijt?

5 Deze flats zijn typische gebouwen in (+3) onze moderne stad.

6 In Duitsland kunt u vele kastelen en musea bezoeken.

7 Alle badkamers hebben dubbele wastafels.

8 Ik zal u nog twee glazen en twee messen brengen.

9 In (+ 3) de gebergten en in (+ 3) de dalen in Oostenrijk liggen mooie dorpen.

10 U kunt in (+ 3) ons hotel fietsen en brommers huren.

11 Welke woorden in (+ 3) deze boeken vindt u moeilijk?

Bij de **vrouwelijke zelfstandige naamwoorden** zijn nog de volgende meervoudsvormen mogelijk:

1 Sommige vrouwelijke zelfst. naamw. krijgen in het meervoud **Umlaut + -e**.

de inlichting	die Auskunft	- die Auskünfte	de muis	die Maus	- die Mäuse
de bank (zit-)	die Bank	- die Bänke	de nacht	die Nacht	- die Nächte
de vrucht	die Frucht	- die Früchte	de noot (vrucht)	die Nuss	- die Nüsse
de gans	die Gans	- die Gänse	de stad	die Stadt	- die Städte
de hand	die Hand	- die Hände	de accommo- datie	die Unter- kunft	- die Unter- künfte
de kracht	die Kraft	- die Kräfte	de wand	die Wand	- die Wände
de koe	die Kuh	- die Kühe	de worst	die Wurst	- die Würste

2 Sommige (vreemde) vrouwelijke zelfst. naamw. krijgen in het meervoud **-s**.

de disco	die Disko	- die Diskos	de bar	die Bar	- die Bars
de show	die Show	- die Shows	de site	die Site	- die Sites
de lounge	die Lounge	- die Lounges	de sauna	die Sauna	- die Saunas* ¹
de camera	die Kamera	- die Kameras	de pizza	die Pizza	- die Pizzas* ¹

3 **Vreemde** vrouwelijke zelfst. naamw. op **-a** krijgen in het meervoud **-en** in de plaats van **-a**.

de firma	die Firma	- die Firmen
de villa	die Villa	- die Villen
de sauna	die Sauna	- die Saunen* ¹
de pizza	die Pizza	- die Pizzen* ¹

NB! In de 3e naamval meervoud moet altijd een **-n** achter het zelfstandig naamwoord staan!
(Dit geldt niet voor meervouden die eindigen op een **-s!**)

In (+ 3) deze steden bevinden zich vele musea. In diesen Städten bevinden sich viele Museen.

Algemene opmerking over de meervoudsvorming

Wanneer in een zelfstandig naamwoord een **dubbele klinker** staat, dan blijft deze **dubbele klinker in het meervoud** gehandhaafd.

de boot	das Boot	- die Boote
de zee	das Meer	- die Meere
de staat	der Staat	- die Staaten
het echtpaar	das Ehepaar	- die Ehepaare

*¹ Bij deze vrouwelijke zelfstandige naamwoorden zijn twee meervoudsvormen mogelijk.

Aufgabe 30

Meervoud zelfst. nw. - uitzonderingen vrouwelijk

- 1 ontleed de zin: welke naamval heeft dit zinsdeel? Zet 1e, 2e, 3e of 4e boven het zinsdeel
- 2 staat er een woord van de "der"- of van de "ein-Gruppe" voor het zelfstandig naamwoord?
- 3 wat is de meervoudsvorm? (zie vorige bladzijde of woordenlijstje)

de grote stad	die Großstadt	uitrusten	sich ausruhen
vragen (verzoeken)	bitten + 4	boven	über (+3 / 4)
de salade	der Salat (-e)	die E-Mail	die E-Mail (-s)
de maand	der Monat (-e)	ter attentie van ...	zu Händen von
de 2-pers. kamer	das Doppelzimmer (-)	de boerderij	der Bauernhof (" -e)
het stadspark	der Stadtpark(-s)	de kip	das Huhn (" -er)

1 In (+ 3) deze grote steden bevinden zich vele accommodaties.

2 Ik zal de kok vragen, de salades zonder (+ 4) noten te maken.

3 In (+ 3) het restaurant kunt u heerlijke pizza's en worsten eten!

4 In (+ 3) de maanden april en mei zijn er soms nog heel koude nachten.

5 Welke firma's hebben deze week alle 2-persoonskamers geboekt?

6 In (+ 3) de stadsparken kunt u wandelen en op (+ 3) banken uitrusten.

7 Welke echtparen willen deze shows graag bezoeken?

8 Boven e-mails staat soms: ter attentie van ...

9 Op (+ 3) de boerderijen ziet u koeien, kippen en ganzen.

10 Graag geven wij u inlichtingen over (+ 4) de sauna's en de bars van ons hotel.

Aufgabe 31

Meervoud zelfst. nw. - alle hoofdregels en uitzonderingen

- 1 ontleed de zin: welke naamval heeft dit zinsdeel? Zet 1e, 2e, 3e of 4e boven het zinsdeel
- 2 staat er een woord van de "der"- of van de "ein-Gruppe" voor het zelfstandig naamwoord?
- 3 wat is de meervoudsvorm? (zie vorige bladzijde of woordenlijstje)

het centrum	das Zentrum	de suite	die Suite
reizen naar	reisen in + 4	invullen (formulier)	ausfüllen
de kroeg	die Kneipe	het bedrag	der Betrag
verlagen	herabsetzen	zoals	sowie
de medewerker	der Mitarbeiter	toestaan	erlauben
het resultaat	das Ergebnis	Ober!	Herr Ober!
de enquête	die Umfrage	het kopje	die Tasse

1 In (+ 3) de centra van de grote steden zijn er vaak niet voldoende parkeerplaatsen.

2 Ons hotel staat op (+ 3) de sites van vele reisbureaus.

3 Ik geef u de adressen van de kroegjes en bars in (+ 3) het stadscentrum.

4 De prijzen voor (+ 4) kinderen tussen (+ 3) 12 en 18 jaar (vertaal: jaren!) zijn verlaagd.

5 De portiers zullen alle koffers van de toeristen naar (auf + 4) de kamers brengen

6 We hebben alle gasten de resultaten van de enquêtes meegedeeld.

7 De senioren hebben twee suites voor drie nachten gereserveerd.

8 Wij sturen u deze maand de rekeningen met (+ 3) alle bedragen.

9 In (+ 3) ons hotel zijn geen huisdieren (zoals honden en katten) toegestaan.

10 Ober! Brengt u ons a.u.b. twee kopjes koffie, een fles wijn en twee glazen!

Aufgabe 32

Meervoud zelfst. nw. - alle hoofdregels en uitzonderingen

- 1 ontleed de zin: welke naamval heeft dit zinsdeel? Zet 1e, 2e, 3e of 4e boven het zinsdeel
- 2 staat er een woord van de "der"- of van de "ein-Gruppe" voor het zelfstandig naamwoord?
- 3 wat is de meervoudsvorm? (zie vorige bladzijde of woordenlijstje)

de fitnessruimte	der Fitnessraum	het tijdschrift	die Zeitschrift
de stadsplattegrond	der Stadtplan	de krant	die Zeitung
de fietsroute	die Fahrradroutte	klaar staan	bereit stehen
het verhaal	die Geschichte	de tram	die Straßenbahn
de zeilboot	das Segelboot	de metro	die U-Bahn
gezellig	gemütlich	behoren tot	gehören zu + 3
de supermarkt	der Supermarkt	de fout	der Fehler

1 Wij sturen u graag de catalogi over (+ 4) de sauna's en fitnessruimtes.

2 Wilt u enkele plattegronden van de stad en twee fietsroutes?

3 Mijn collega's vertellen u graag verhalen over (+ 4) zeilboten en gezellige havens.

4 Alle winkels en supermarkten zijn vandaag tot 21.00 uur geopend.

5 In (+ 3) de lounge vindt u tijdschriften en kranten.

6 Enkele vrienden en vriendinnen wonen in de Verenigde Staten.

7 Onze medewerkers staan alle dagen 24 uur (vertaal uren) voor uw klanten klaar.

8 Treinen, trams, metro's en taxi's behoren tot de openbare vervoersmiddelen.

9 De receptionisten hebben enkele fouten en vergissingen gemaakt.

De hoofdtelwoorden

0	null						
1	eins	11	elf	21	einundzwanzig	101	hunderteins
2	zwei	12	zwölf	22	zweiundzwanzig	102	hundertzwei
3	drei	13	dreizehn	30	dreißig	200	zweihundert
4	vier	14	vierzehn	40	vierzig	300	dreihundert
5	fünf	15	fünfzehn	50	fünfzig		
6	sechs	16	sechzehn	60	sechzig	1000	(ein-)tausend
7	sieben	17	siebzehn	70	siebzig	2000	zweitausend
8	acht	18	achtzehn	80	achtzig		
9	neun	19	neunzehn	90	neunzig		
10	zehn	20	zwanzig	100	hundert		

De rangtelwoorden

1e	erste	11e	elfte	21e	einundzwanzigste	1000e	tausendste
2e	zweite	12e	zwölfte	22e	zweiundzwanzigste		
3e	dritte	13e	dreizehnte	30e	dreißigste		
7e	sieb(en)te	17e	siebzehnte	70e	siebzigste		
8e	achte	18e	achtzehnte	80e	achtzigste		
10e	zehnte	20e	zwanzigste	100e	hundertste		

De breuken

1/2	die Hälfte	1/4	ein / das Viertel	1/20	ein/das Zwanzigstel
1/3	ein / das Drittel	etc.			

Opmerkingen

Cijfers zijn vrouwelijk: de nul, de een, de twee

die Null, die Eins, die Zwei

in het Nederlands - enkelvoud

De reis met de trein duurt 8 uur.
Hij heeft anderhalf jaar in Bonn gewoond.
Kinderen tot 12 jaar gratis!

in het Duits - meervoud

Die Reise mit dem Zug dauert 8 Stunden.
Er hat anderthalb Jahre in Bonn gewohnt.
Kinder bis 12 Jahre gratis!

in het Nederlands - meervoud

Morgen: temperaturen van 25-30 graden.
Hoeveel kaartjes heeft u nog, 5 stuks?

in het Duits - enkelvoud

Morgen: Temperaturen von 25-30 Grad.
Wie viele Karten haben Sie noch, 5 Stück?

Wij komen met z'n tweeën, driën, vieren, ...

Wir kommen zu zweit, zu dritt, zu viert, ...

Let op het volgende

Dit museum werd gebouwd in 1924 (jaartal).

Dieses Museum wurde im Jahre 1924
(neunzehnhundertvierundzwanzig) gebaut.
Diese Reise kostet 1924,- (tausendneun-
hundertvierundzwanzig) Euro.

Deze reis kost 1924,- euro (bedrag).

Aufgabe 33

Telwoorden: hoofdtelwoorden - rangtelwoorden - breuken

Bestudeer de theorie en maak daarna de oefening, waarbij je de telwoorden voluit opschrijft

- 1 Es ist 10.40 Uhr (_____) und ist es schon 26 (_____) Grad.
- 2 Das Hotel hat 125 (_____) Doppelzimmer, 48 (_____) Einzelzimmer und 5 (_____) Suiten.
- 3 Das Konzert ist am 23. (_____) März im Stadttheater.
- 4 Das Museum hat von 10.00 - 17.30 Uhr (_____ bis _____ Uhr _____) geöffnet.
- 5 Die Busfahrt durch die Umgebung dauert $2\frac{1}{2}$ (_____) Stunden und kostet pro Person 11 (_____) Euro. Bei einer Gruppe von mindestens 10 (_____) Personen ist der Preis nur noch 7,50 (_____ Euro _____) pro Person.
- 6 Die Stadt hat 2.345.987 (_____) Einwohner.
- 7 Ich bin im Jahre (vul je geboortejaar in:) _____ geboren.
- 8 Meine Handynummer ist: 0632915478 (_____) of _____ .
- 9 Also Leute, ihr kommt morgen (met z'n vijven) _____ ?
- 10 Alle Kinder bis 12 (_____) Jahre brauchen keinen Eintritt zu bezahlen.
- 11 Dieses Schloss wurde im Jahre 1712 (_____) zerstört.
- 12 Die Preise liegen zwischen 80 (_____) und 95 (_____) Euro pro Person.
- 13 Die Adresse ist Margarethengasse 25 (_____), 1010 (_____) Wien.
- 14 Der Gesamtpreis für dieses Doppelzimmer für eine Woche inklusive Vollpension beträgt € 1549 (_____ Euro).
- 15 Sie möchten also eine Suite vom 17. (_____) bis 20. (_____) Mai.
- 16 Das sind dann insgesamt € 63,75 (_____ Euro _____).
- 17 Es ist jetzt genau 13.46 Uhr (_____ Uhr _____) und 15 (_____) Sekunden. Wir haben also fast $1\frac{1}{2}$ (_____ / _____) Stunden gewartet!
- 18 Das Frühstück morgen ist von 07.00 (_____) bis 09.30 Uhr (_____ Uhr _____ / _____)

In welke gevallen hebben we in het Duits te maken met naamvallen?

- 1 bij de zinsontleding (zie o.a. blz. 32, 33)
- 2 bij de voorzetsels
- 3 bij sommige werkwoorden
- 4 bij sommige constructies

Der Rezeptionist gibt **dem** Gast **den** Schlüssel.
Sind Sie **mit dem** Auto oder **mit dem** Zug angereist?
Ich helfe **Ihnen** mit dem Ausfüllen des Formulars.
Wie geht es **Ihnen**?

2 Voorzetsels met

de 2e naamval		de 3e naamval		de 4e naamval		de 3e of de 4e naamval	
abzüglich	met aftrek van	mit	met	durch	door	an	aan, op
zuzüglich	vermeerderd met	nach	naar, na	für	voor	auf	op
anlässlich	naar aanleiding van	bei	bij	ohne	zonder	hinter	achter
ausschließlich,	exclusief	seit	sinds	um	om	neben	naast
exklusive		von	van	bis	tot	in	in, over
einschließlich,	inclusief	zu	naar, tegen	gegen	tegen	über	over, boven
inklusive		aus	uit	entlang	langs	unter	onder
außerhalb	buiten	außer	behalve			vor	voor
innerhalb	binnen	entgegen	tegen			zwischen	tussen
infolge	ten gevolge van	gegen-	tegenover				
laut	volgens	über					
oberhalb	boven	gemäß	overeen-				
unterhalb	onder		komstig				
(an-)statt	in plaats van	zuwider	in strijd met				
trotz	ondanks	ab	vanaf				
während	tijdens	binnen	binnen				
wegen	wegens						

3 werkwoorden met

de 3e naamval		de 4e naamval	
begegnen	ontmoeten	bitten	vragen, verzoeken (je wilt, dat iemand iets doet)
danken	danken	fragen	vragen (je wilt iets weten)
folgen	volgen	lehren	leren (les geven)
gefallen	bevallen	kosten	kosten
gehören	behoren		
gelingen	lukken		
glauben	geloven		
gratulieren	feliciteren		
helfen	helpen		
passen	gelegen zijn		
raten	aanraden		
schmecken	smaken		
vertrauen	vertrouwen		
verzeihen	vergeven		

4 Constructies met

de 3e naamval		de 4e naamval	
Wie geht es Ihnen?	Hoe gaat het met u?	was ... betrifft	wat ... betreft
Ist Ihnen warm?	Heeft u het warm?	es gibt	er is / zijn
Es tut mir leid!	Het spijt me!		
Es tut mir weh!	Het doet me pijn!		

Aufgabe 34

Voorzetsels, werkwoorden en constructies met naamvallen

Kies het juiste voorzetsel en de juiste naamval van het zelfst. naamw. of persoonlijk voornaamw.

- 1 Ich habe schon (sinds) Monaten nichts mehr (van hem) gehört. _____
- 2 Ich hoffe, dass es (u) (bij ons) gefällt! _____
- 3 Es gibt im Badezimmer (geen) Handtücher und (geen) Föhn (m). _____
- 4 ich helfe (u) gerne (met de) Koffern! _____
- 5 Die Touristen (uit) Schweiz (!) reisen erst (na) 22.00 Uhr an. _____
- 6 Welcher Gast ist (met de) Wagen (tegen de) Mauer (v) gefahren? _____
- 7 Dieser Regenschirm gehört (de) Gast (van) Zimmer 38. _____
- 8 Der Lift befindet sich (tegenover de) Rezeption. _____
- 9 Ich bitte (u), dieses Formular auszufüllen. _____
- 10 "Wie weit ist es noch (tot) Aachen?" fragte (mij) der Gast (uit) Berlin. _____
- 11 Ich gratuliere (jou) recht herzlich zu (jouw) Geburtstag! _____
- 12 Ich hoffe, dass es (u) schmeckt? _____
- 13 Heute Morgen war ein Anruf für (u). _____
- 14 Sie werden also (tussen) halb zwölf und zwölf Uhr abreisen? _____
- 15 (Behalve een) Handtasche hatte die Dame nichts dabei. _____
- 16 All diese Corona-Maßnahmen kosten (ons) Hotel ein Vermögen. _____
- 17 "Es ist (mij) schrecklich warm in meinem Zimmer", sagte die Dame. _____
- 18 Dieses Jahr kommen wir (zonder de) Kinder. _____
- 19 Warum glauben Sie (mij) nicht? _____
- 20 Die Bushaltestelle befindet sich (om de) Ecke. _____
- 21 "Es tut (mij) leid, dass Sie mit (onze) Service (m) nicht zufrieden sind. _____
- 22 Sie haben (de) Hausvorschriften zuwider gehandelt. _____
- 23 Ich danke (u) für (uw) Verständnis (o). _____
- 24 Bitte folgen Sie (mij), dann bringe ich Sie zu (uw) Tisch. _____
- 25 Unser Hotel befindet sich 5 km (buiten de) Stadt. _____
- 26 Was (mij) betrifft können Sie auch bar bezahlen. _____
- 27 Wenn Sie (door de) Umgebung fahren, sehen Sie viele alte Gebäude. _____
- 28 Sie bekommen (binnen een) Woche eine Nachricht! _____
- 29 In diesem Zimmer gibt es leider (geen) Hosenbügler (m, enkelv.). _____
- 30 (Tijdens uw) Aufenthalts können Sie gratis (van de) Sauna und _____
(van de) Fitnessraum Gebrauch machen. _____

an, auf, hinter, neben, in, über, unter, vor, zwischen

1 Deze voorzetsels hebben bij een **plaatsbepaling** de 3e of de 4e naamval.

a 3e naamval:

als het hele werkwoord + voorzetsel een rust uitdrukken, of als je kunt vragen: waar (wo)?

De taxi **staat voor** het hotel.

staan voor: is een rust of je kunt vragen: waar staat de taxi?

Dan komt na 'voor' de 3e naamval.

Das Taxi **steht vor** dem Hotel.

b 4e naamval:

als het hele werkwoord + voorzetsel een beweging uitdrukken, of wanneer je kunt vragen: waar naar toe (wohin)?

De chauffeur **rijdt** de taxi **voor** het hotel.

rijden voor: is een beweging, of je kunt vragen: waar naar toe rijdt de chauffeur de taxi?

Dan komt na 'voor' de 4e naamval.

Der Chauffeur **fährt** das Taxi **vor** das Hotel.

2 Deze voorzetsels hebben in een **tijdsbepaling** altijd 3e naamval.

Bij deze voorzetsels kun je vragen: wanneer (wann)?

In de maand mei komen altijd veel toeristen.

Je kunt vragen: wanneer?

Dan komt na 'in' de 3e naamval.

Im (In dem) **Monat Mai** kommen immer viele Touristen.

3 Als je niet kunt spreken van een rust of een beweging en je kunt niet vragen 'wanneer', dan geldt:

auf en über hebben de 4e naamval

alle andere voorzetsels hebben de 3e naamval

Ik **wacht** al een uur **voor** het hotel.

wachten voor: is een rust of je kunt vragen: waar wacht ik?

Dan komt na 'voor' de 3e naamval

Ich **warte** schon eine Stunde **vor** dem Hotel.

Wij **wachten op** uw e-mail.

Hier kun je niet spreken van een plaatsbepaling (waar, waarheen?) of van een tijdsbepaling (wanneer?).

En dan komt na 'op' de 4e naamval.

Wir **warten auf** Ihre E-Mail.

De handtekening **staat onder** de tekst.

staan onder: is een rust of je kunt vragen: waar staat de handtekening?

Dan komt na 'onder' de 3e naamval.

Die Unterschrift steht unter dem Text.

U kunt mij onder het nummer 06-... bereiken.

Hier kun je niet spreken van een plaatsbepaling (waar, waarheen) of van een tijdsbepaling (wanneer).

En dan komt na 'onder' de 3e naamval.

Sie können mich unter der Nummer 06-... erreichen.

Je kunt bij deze laatste regel ook zeggen:

wanneer iets figuurlijk (dus niet letterlijk) bedoeld wordt, dan hebben 'auf' en 'über' de 4e naamval en alle andere voorzetsels de 3e naamval:

Ik **wacht** al een uur **op** de bus.

Onder grote belangstelling werd de beroemde gast in het hotel **ontvangen**.

Wij zijn zeer **verbaasd over** het gedrag van deze heren.

Aufgabe 35

Voorzetsels met soms de 3e en soms de 4e naamval

Ga bij deze invuloefening als volgt te werk:

- 1 - is het een plaatsbepaling? hele werkw. + voorz. een rust (waar?) of beweging (waar naar toe?)
- of is het een tijdsbepaling (wanneer?)
- of is het geen plaatsbepaling en geen tijdsbepaling?
- 2 welke naamval komt dan na het voorzetsel? Schrijf de naamval boven het voorzetsel.
- 3 kijk dan naar het geslacht van het zelfstandig naamwoord (m, v, o of mv)?
- 4 is het woord na het voorzetsel een woord uit de "der"- of uit de "ein-Gruppe"?
- 5 schrijf vervolgens het voorzetsel en de juiste naamval op

- 1 ^{+ 3} (Naast ons) Hotel **befindet sich** ein kleiner Parkplatz. Sie können _____
Ihr Auto aber auch ^{+ 4} (in de) Tiefgarage **fahren**. _____
- 2 Sie gehen dort (over de) Brücke und dann die zweite Straße rechts. _____
- 3 Wollen Sie bitte auch Ihre Adresse (op het) Formular schreiben? _____
- 4 Wir haben noch ein Doppelzimmer für 2 Nächte (tussen de) 4. und 8. Mai. _____
- 5 Der Ober stellte das Weinglas (naast het) Teller (m) und schenkte ein. _____
- 6 Sie können jetzt (in de) Reisebus steigen. Gute Heimfahrt! _____
- 7 Unser Hotel liegt (aan de) Nordsee (v). _____
- 8 Entschuldigung, (op welke) Namen haben Sie denn die Reservierung gemacht? _____
- 9 Ihr Zimmer befindet sich (aan de) Hinterseite des Hotels (op de) 2. Etage. _____
- 10 Wir bitten Sie, den Betrag (vóór de) 20. Dezember zu bezahlen. _____
- 11 Unser Hotel hat eine sehr schöne Lage (naast het) Stadtpark (m). _____
- 12 Am besten Sie legen Ihre Kamera (tussen deze) zwei Handtücher. _____
- 13 Zum Glück lag der Zimmerschlüssel der Gäste (onder hun) Bett. _____
- 14 (Op onze) Website (v) können Sie sehen, welche Zimmer noch frei sind. _____
- 15 Die Tennisanlagen liegen (achter de) Parkplatz unseres Hotels. _____
- 16 Der Gast redete (over de) vielen Staus unterwegs. _____
- 17 (Op de) Tisch (in uw) Zimmer finden Sie den Wificode. _____
- 18 Unser Direktor ist (in zijn) Arbeitszimmer (o) und wartet schon (op u)! _____
- 19 Wenn Sie (voor het) Supermarkt stehen, befindet sich links die Einfahrt. _____
- 20 (In de) 2. Woche vom Januar haben wir leider nichts mehr frei. _____
- 21 Was verstehen Sie (onder een) einfachen Mahlzeit? _____
- 22 Wir freuen uns (op een) baldiges Wiedersehen (o)! _____
- 23 Sie können das Auto jetzt schon (achter het) Hotel fahren. _____
- 24 (In deze) Broschüre finden Sie ausführliche Information (over onze) _____
Wellnessmöglichkeiten. _____

aan - an, auf

- 1 an: + 3 (rust) of + 4 (beweging)
Ons hotel ligt aan de kust. Unser Hotel liegt an der Küste.
- 2 auf: + 3 (rust) of + 4 (beweging)
Aan de linker kant van de straat ligt de apotheek. Auf der linken Seite der Straße liegt die Apotheke.

achter - hinter: plaatsbepaling + 3 (rust) of + 4 (beweging)

- U vindt de lift daar ginds achter de trap. Sie finden den Aufzug da drüben hinter der Treppe.
De auto kunt u achter het hotel parkeren. Das Auto können Sie hinter das Hotel parken.

behalve - außer: + 3

- Behalve een rode wijn en een witte wijn willen wij ook graag een fles water. Außer einem Rotwein und einem Weißwein möchten wir auch eine Flasche Wasser.

bij - bei, zu, an

- 1 bei + 3: bij personen (rust) en overige gevallen
Hopelijk bevalt het u bij ons. Hoffentlich gefällt es Ihnen bei uns.
Bij dit slechte weer blijven wij in het hotel. Bei diesem schlechten Wetter bleiben wir im Hotel.
- 2 zu + 3: bij personen (beweging)
Mag ik bij u komen zitten? Darf ich mich zu Ihnen setzen?
- 3 an: bij zaaknamen + 3 (rust) of + 4 (beweging)
U krijgt bij de receptie uw sleutel. Sie bekommen an der Rezeption Ihren Schlüssel.
Ik zal de tafel voor u bij het raam plaatsen. Ich werde den Tisch für Sie ans Fenster stellen.

binnen - innerhalb, binnen

- 1 innerhalb: + 2 (plaats-) of + 3 (tijdsbepaling)
Binnen dit gebied geldt een parkeerverbod. Innerhalb dieses Gebietes gilt ein Parkverbot.
Wij verzoeken u, binnen enkele dagen te betalen. Wir bitten Sie, innerhalb einigen Tagen zu zahlen.
- 2 binnen: + 3
Wij sturen u binnen vier dagen een antwoord. Wir schicken Ihnen binnen vier Tagen eine Antwort.

boven - über: plaatsbepaling + 3 (rust) of + 4 (beweging)

- Ons adres staat boven de brief. Unsere Adresse steht über dem Brief.
Schrijft u de datum s.v.p. boven de brief. Schreiben Sie das Datum bitte über den Brief.

buiten - außerhalb + 2 (plaats- en tijdsbepaling)

- Het hotel bevindt zich 2 km buiten de stad. Das Hotel befindet sich 2 km außerhalb der Stadt.
Ook buiten de werktijden ben ik bereikbaar. Auch außerhalb der Arbeitszeiten bin ich erreichbar.

door - durch, von

- 1 durch + 4 (richting en door middel van)
U kunt een mooie wandeling door de oude binnenstad maken. Sie können eine schöne Wanderung durch die Altstadt machen.
Door een vergissing bij de boeking kreeg de gast een andere kamer. Durch einen Irrtum bei der Buchung bekam der Gast ein anderes Zimmer.
- 2 von + 3: voor persoon die handeling verricht
De gasten werden door onze manager begroet. Die Gäste wurden von unserem Manager begrüßt.

exclusief - ausschließlich / exklusive + 2

- De prijs is exclusief het ontbijt berekend. Der Preis ist ausschließlich / exklusive des Frühstücks berechnet.

in plaats van - (an)statt + 2

- In plaats van een 1-persoonskamer heeft u een 2-persoonskamer geboekt. Statt (Anstatt) eines Einzelzimmers haben Sie ein Doppelzimmer gebucht.

Aufgabe 36

Voorzetsels in alfabetische volgorde: a- i

Vertaal de volgende zinnen met behulp van de onderstaande woordenlijst.
Gebruik verder het juiste voorzetsel met de juiste naamval.

lopen (rustig)	gehen	het strand	der Strand
het einde	das Ende	gaan staan	sich stellen
de brand	der Brand	de groep	die Gruppe
het raam	das Fenster	krijgen	erhalten, bekommen
hangen	hängen	het avondeten	das Abendessen
de lamp	die Lampe	een kleinigheid	die Kleinigkeit
prachtig	wunderbar	tevreden zijn over	zufrieden sein mit + 3
de ligging	die Lage	bevallen	gefallen (ie-a) + 3

1 U loopt door de Hauptmannstraße en aan het einde ligt het museum.

2 Bij een brand moet u meteen de receptie bellen!

3 Boven de tafel aan het raam hangt een mooie lamp.

4 Ons hotel heeft een mooie ligging aan het strand.

5 Ik werk al vele jaren bij de receptie.

6 Gaat u s.v.p. bij deze groep staan.

7 Binnen een maand krijgt u de rekening.

8 Deze kamerprijs is exclusief het avondeten.

9 Behalve een kleinigheid was de gast heel tevreden over zijn kamer.

10 Hoe bevalt het u bij ons?

in - in: plaatsbepaling + 3 (rust) of + 4 (beweging) en tijdsbepaling + 3

Ons hotel ligt in het centrum van de stad.
Wij leggen de extra kussens in de kast.
In de maand juli komen de meeste gasten.

Unser Hotel liegt im Stadtzentrum.
Wir legen die extra Kissen in den Schrank.
Im Monat Juli kommen die meisten Gäste.

inclusief - einschließlich / inklusive + 2

De prijs is inclusief enkele entreekaartjes.

Der Preis ist einschließlich einiger Eintrittskarten.

langs - entlang + 4 / an + 3 ... vorbei

- 1 entlang + 4 (grote afstand), achter het zelfst. nw.
Wij wandelden urenlang langs de kust.
- 2 an + 3 ... vorbei (gebouwen)
U rijdt langs de kerk en dan ...

Wir wanderten stundenlang die Küste entlang.

Sie fahren an der Kirche vorbei und dann ...

met - mit + 3

Ik wil graag met u de rekening bespreken.

Ich möchte mit Ihnen die Rechnung besprechen.

met aftrek van - abzüglich + 2

Met aftrek van dit bedrag betaalt u nog € 90,-.

Abzüglich dieses Betrags bezahlen Sie noch € 90,-.

na - nach: plaatsbepaling en tijdsbepaling + 3

Na een komma volgt een kleine letter.
Na een uur kwam eindelijk de bus.

Nach einem Komma folgt ein Kleinbuchstabe.
Nach einer Stunde kam endlich der Bus.

naar - zu, in, nach

- 1 zu + 3: bij personen en bij zaaknamen
Wanneer komt u naar mij (toe)?
Ik wijs u de weg naar het museum.
- 2 in + 4: bij landennamen met lidwoord en sommige zaaknamen
Was de reis naar Zwitserland vermoeiend?
U kunt vanavond ook naar de bioscoop gaan.
- 3 nach + 3: in alle andere gevallen
Reist u vandaag weer terug naar Duitsland?
Aan het einde van de straat gaat u naar links.
De gast informeerde naar de kamerprijzen.

Wann kommen Sie zu mir?

Ich zeige Ihnen den Weg zum Museum.

War die Reise in die Schweiz anstrengend?
Sie können heute Abend auch ins Kino gehen.

Reisen Sie heute wieder zurück nach Deutschland?
Am Ende der Straße gehen Sie nach links.
Der Gast erkundigte sich nach den Zimmerpreisen.

naar aanleiding van - anlässlich + 2

Naar aanleiding van hun huwelijk heeft dit echtpaar de duurste suite geboekt.

Anlässlich ihrer Hochzeit hat dieses Ehepaar die teuerste Suite gebucht.

naast - neben: plaatsbepaling + 3 (rust) of + 4 (beweging)

U vindt de lift rechts naast de trap.
Ik zet uw glas hier naast dit bord.

Sie finden den Aufzug rechts neben der Treppe.
Ich setze Ihr Glas hier neben diesen Teller.

om - um: plaats- (+ 4) en tijdsbepaling

De bushalte bevindt zich meteen om de hoek.
Het avondeten is om 19.00 uur.

Die Bushaltestelle befindet sich gleich um die Ecke.
Das Abendessen ist um 19.00 Uhr.

ondanks - trotz: + 2

Ondanks het slechte weer zijn de gasten te voet naar het theater gegaan.

Trotz des schlechten Wetters sind die Gäste zu Fuß ins Theater gegangen.

Aufgabe 37

Voorzetsels in alfabetische volgorde: i - o (2)

Vertaal de volgende zinnen met behulp van de onderstaande woordenlijst.
Gebruik verder het juiste voorzetsel met de juiste naamval.

Turkije	die Türkei	de Sint Martinuskerk	die Sankt Martinuskirche
uitgebreid (ontbijt)	reichhaltig	de sauna	die Sauna
de verkoudheid	die Erkältung	het strand	der Strand
het buitenland	das Ausland	lang wandelen	wandern
de garderobe	die Garderobe	de korting	die Ermäßigung
om ... heen	um ... herum	slechts	nur
meteen	gleich	de klacht	die Beschwerde (-n)

1 In welke maand vliegt u naar Turkije?

2 De prijs van deze kamer is inclusief een uitgebreid ontbijt.

3 Ondanks mijn verkoudheid ben ik naar de bioscoop gegaan.

4 Na een jaar in het buitenland is mijn broer weer naar huis gekomen.

5 Wanneer u met de taxi naar het station wilt rijden, kunt u dit bij de receptie melden.

6 In elke hotelkamer bevindt zich de badkamer naast de garderobe.

7 U rijdt hier om het plein heen, meteen naar rechts en na 100 m komt u langs de St. Martinuskerk.

8 Na een uur in de sauna kunt u langs het strand wandelen.

9 Met aftrek van deze korting betaalt u slechts € 85,- per persoon, per dag.

10 Naar aanleiding van uw klachten hebben wij met de manager gesproken.

onder - unter in plaatsbepaling + 3 (rust) of + 4 (beweging)

Zit u heerlijk hier onder de parasol?

Sitzen Sie herrlich hier unter dem Sonnenschirm?

Schrijft u uw handtekening onder deze tekst?

Schreiben Sie Ihre Unterschrift unter diesen Text?

op - auf, an1 **auf:** plaatsbepaling + 3 (rust) of + 4 (beweging)

Wij serveren u het gerecht op twee borden.

Wir servieren Ihnen das Gericht auf zwei Tellern.

Zet u alles s.v.p. op deze tafel.

Stellen Sie alles bitte auf diesen Tisch.

2 **an:** + 3 in tijdsbepalingen

U komt op 2 mei aan en vertrekt op 5 mei.

Sie reisen am 2. Mai an und fahren am 5. Mai ab.

over - über, in1 **über:** plaatsbepaling + 4

U loopt eerst over de brug en daarna ...

Sie gehen zuerst über die Brücke und danach ...

2 **in:** tijdsbepaling + 3

Gaet u pas over een maand weer naar huis?

Gehen Sie erst in einem Monat wieder nach Hause?

overeenkomstig - gemäß: + 3 (vóór of achter het zelfst. naamwoord)

Overeenkomstig het contract betaalt u € 120,-

Dem Kontrakt gemäß bezahlen Sie € 120,-.

sinds - seit: + 3

Sinds een jaar woont hij in het buitenland.

Seit einem Jahr wohnt er im Ausland.

tegen - gegen, zu1 **gegen:** bij plaats-, tijdsbepaling en bij 'anti' + 4

A.u.b. geen fietsen tegen het raam plaatsen!

Bitte keine Fahrräder gegen das Fenster stellen!

U komt dus tegen 22.00 uur aan?

Sie reisen also gegen 22.00 Uhr an?

Wie is tegen dit voorstel?

Wer ist gegen diesen Vorschlag?

2 **zu:** in alle andere gevallen + 3

Wat zei de ober tegen u?

Was sagte der Ober zu Ihnen?

U krijgt de suite tegen een gunstige prijs.

Sie bekommen die Suite zu einem günstigen Preis.

tegenover - gegenüber: vóór of achter het zelfst. naamwoord + 3

Ons hotel bevindt zich tegenover het station.

Unser Hotel befindet sich gegenüber dem Bahnhof.

ten gevolge van - infolge: + 2

Ten gevolge van een ongeluk kan mijn collega deze week niet werken.

Infolge eines Unfalls kann mein Kollege diese Woche nicht arbeiten.

tijdens - während: + 2

Tijdens het diner speelt een band jazz-muziek.

Während des Dinners spielt eine Band Jazz-Musik.

tot - bis, zu1 **bis:** in plaats- en tijdsbepalingen + 4

Wij reden eerst tot München.

Wir fahren zuerst bis München.

U wilt tot 21 maart blijven? Dat kan!

Sie möchten bis den 21. März bleiben? Das geht!

2 **zu:** + 3 in alle andere gevallen

Wat behoort tot de faciliteiten van het hotel?

Was gehört zu den Hotelleistungen?

tussen - zwischen: plaatsbepaling + 3 (rust) of + 4 (beweging) en tijdsbepaling + 3

U vindt de lift tussen de lounge en de ingang.

Sie finden den Lift zwischen der Lounge und dem Eingang.

Ik zet de kinderstoel tussen u en uw vrouw.

Ich stelle den Kinderstuhl zwischen Sie und Ihre Frau.

Tussen 2 en 8 mei heb ik nog maar één 2-persoonskamer vrij.

Zwischen dem 2. und 8. Mai habe ich nur noch ein Doppelzimmer frei.

Aufgabe 38**Voorzetsels in alfabetische volgorde: o - t (3)**

Vertaal de volgende zinnen met behulp van de onderstaande woordenlijst.
Gebruik verder het juiste voorzetsel met de juiste naamval.

de verbazing	das Erstaunen	de pizzeria	die Pizzeria (-ien/s)
Nederlands (taal)	Niederländisch	de maaltijd	die Mahlzeit (-en)
het raam	das Fenster (-)	de woensdag	der Mittwoch
de bar	die Bar (-s)	de luxe kamer	das Luxuzzimmer (-)
Aken	Aachen	het verblijf	der Aufenthalt
de begane grond	das Erdgeschoss	het evenement	die Veranstaltung (-en)
de ondergrondse garage	die Tiefgarage (-n)	de huurauto	der Mietwagen (-)
		de slagboom (garage)	die Schranke (-n)

1 Tot mijn verbazing spreken zij heel goed Nederlands!

2 Wij hebben nog een tafel tussen het raam en de bar. Is dat oké?

3 U rijdt tot Aken en daar wilt u in een hotel overnachten?

4 Onder de begane grond van ons hotel bevindt zich een ondergrondse parkeergarage.

5 Tegenover ons hotel ligt sinds een maand een pizzeria.

6 Overeenkomstig uw wens zullen wij u een vegetarische maaltijd serveren.

7 Onze keuken is op woensdag tot 21.00 uur geopend.

8 U wilt dus een luxe kamer met bad en douche van 16 tot 23 augustus reserveren?

9 Tijdens uw verblijf worden veel evenementen georganiseerd.

10 De gast is met zijn huurauto tegen de slagboom gereden.

Aufgabe 39**Voorzetsels in alfabetische volgorde: u- z**

Vertaal de volgende zinnen met behulp van de onderstaande woordenlijst.
Gebruik verder het juiste voorzetsel met de juiste naamval.

begrijpelijk	verständlich	de verdieping (hotel)	der Stock (Stockwerke)
het voorval, incident	der Zwischenfall (" -e)		die Etage (-n)
annuleren	annullieren	nog een keer	nochmals
de familiekamer	das Familienzimmer (-)	horen van	hören von
verhogen	erhöhen	de korting	die Ermäßigung (-en)
Zwitserland	die Schweiz	de grens	die Grenze (-n)
de rit	die Fahrt (-en)	ongeveer	ungefähr

1 Het is heel begrijpelijk, dat u wegens dit voorval uw reservering annuleert.

2 Zal (!) ik dan deze drie gezinskamers dan voor u boeken?

3 Vanaf 1 januari zullen wij onze prijzen verhogen.

4 De gasten uit Zwitserland waren na een rit van 12 uur (!) heel moe.

5 Wij hebben op de 1e verdieping een suite voor de prijs van €190,- per dag.

6 Weet u al, wanneer u dit jaar nog een keer met vakantie gaat?

7 Van welke medewerker heeft u gehoord, dat kinderen vanaf 12 jaar een korting van 25% krijgen?

8 Vanaf de grens tot ons hotel is (!) nog ongeveer 80 km.

9 Als u voor 1 december boekt, dan is de prijs nog steeds € 120,-.

10 Wij hopen, dat u over onze service tevreden bent.

Verbuiging	mannelijk	vrouwelijk	onzijdig	meervoud
1. uitgang bijvoeglijk naamwoord na een woord uit de 'der-Gruppe'	1 der net <u>t</u> e Gast	welche schön <u>e</u> Reise	jedes groß <u>e</u> Hotel	alle roten We <u>in</u> e
	2 des net <u>t</u> en Gastes	welcher schön <u>en</u> Reise	jedes groß <u>en</u> Hotels	aller roten We <u>in</u> e
	3 dem net <u>t</u> en Gast	welcher schön <u>en</u> Reise	jedem groß <u>en</u> Hotel	allen roten We <u>in</u> en
	4 den net <u>t</u> en Gast	welche schön <u>e</u> Reise	jedes groß <u>e</u> Hotel	alle roten We <u>in</u> e
2. uitgang bijvoeglijk naamwoord na een woord uit de 'ein-Gruppe'	1 ein net <u>t</u> er Gast	meine schön <u>e</u> Reise	Ihr groß <u>e</u> s Hotel	keine roten We <u>in</u> e
	2 eines net <u>t</u> en Gastes	meiner schön <u>en</u> Reise	Ihres groß <u>en</u> Hotels	keiner roten We <u>in</u> e
	3 einem net <u>t</u> en Gast	meiner schön <u>en</u> Reise	Ihrem groß <u>en</u> Hotel	keinen roten We <u>in</u> en
	4 einen net <u>t</u> en Gast	meine schön <u>e</u> Reise	Ihr groß <u>e</u> s Hotel	keine roten We <u>in</u> e
3. uitgang bijvoeglijk naamwoord zonder voorafgaand woord uit 'der-' of 'ein-Gruppe'	1 rot <u>e</u> r Wein	vorig <u>e</u> Woche	nächst <u>e</u> s Jahr	nett <u>e</u> Gäst <u>e</u>
	2 rot <u>en</u> Weines	vorig <u>e</u> r Woche	nächst <u>en</u> Jahres	nett <u>e</u> r Gäst <u>e</u>
	3 rot <u>em</u> Wein	vorig <u>e</u> r Woche	nächst <u>em</u> Jahr	nett <u>en</u> Gäst <u>e</u> n
	4 rot <u>en</u> Wein	vorig <u>e</u> Woche	nächst <u>e</u> s Jahr	nett <u>e</u> Gäst <u>e</u>

Kort samengevat

Groep 1 (na een woordje uit de 'der-Gruppe')

- na: het bepaald lidwoord (der, die, das, die)
 - na: dies-, jen-, jed-, manch-, solch-, welch-, all
- eindigt het bijvoeglijk naamwoord bijna altijd op -en, behalve
1e naamval mannelijk	- e
1e en 4e naamval vrouwelijk	- e
1e en 4e naamval onzijdig	- e

Groep 2 (na een woordje uit de 'ein-Gruppe')

- na: het onbepaald lidwoord (ein en eine)
 - na: kein-, mein-, dein, sein-, ihr-, unser-, euer-, ihr-, Ihr
- eindigt het bijvoeglijk naamwoord bijna altijd op -en, behalve
1e naamval mannelijk:	- er
1e en 4e naamval vrouwelijk	- e
1 en 4e naamval onzijdig	- es

Groep 3 (er staat géén woord van de 'der-' of de 'ein-Gruppe' voor het bijvoeglijk naamwoord)

dan krijgt het bijvoeglijk naamwoord de uitgang van het lidwoord (der, die, das) behalve in de 2e naamval mannelijk en onzijdig: geen -es, maar -en.

Let op:

Bijvoeglijke naamwoorden na telwoorden krijgen de uitgangen van groep 3.

De heer Escher bezit drie grote hotels in Berlijn. Herr Escher besitzt **drei** große Hotels in Berlin.

Aufgabe 40 De bijvoeglijke naamwoorden

Vul de juiste uitgangen van de bijvoeglijke naamwoorden in.

geen lange reis (v)

- 1 kein ___ lang ___ Reise
- 2 kein ___ lang ___ Reise
- 3 kein ___ lang ___ Reise
- 4 kein ___ lang ___ Reise

dit kleine bedrag (m)

- 1 dies ___ klein ___ Betrag
- 2 dies ___ klein ___ Betrag
- 3 dies ___ klein ___ Betrag
- 4 dies ___ klein ___ Betrag

welke oude hotels (mv)

- 1 welch ___ alt ___ Hotels
- 2 welch ___ alt ___ Hotels
- 3 welch ___ alt ___ Hotels
- 4 welch ___ alt ___ Hotels

onze nieuwe gast (m)

- 1 unser ___ neu ___ Gast
- 2 unser ___ neu ___ Gast
- 3 unser ___ neu ___ Gast
- 4 unser ___ neu ___ Gast

alle grote zaken (mv)

- 1 all ___ groß ___ Geschäfte
- 2 all ___ groß ___ Geschäfte
- 3 all ___ groß ___ Geschäfte
- 4 all ___ groß ___ Geschäfte

zulk heerlijk menu (o)

- 1 solch ___ herrlich ___ Menü
- 2 solch ___ herrlich ___ Menü
- 3 solch ___ herrlich ___ Menü
- 4 solch ___ herrlich ___ Menü

die kleine kinderen (mv)

- 1 jen ___ klein ___ Kinder
- 2 jen ___ klein ___ Kinder
- 3 jen ___ klein ___ Kinder
- 4 jen ___ klein ___ Kinder

elke warme maaltijd (v)

- 1 jed ___ warm ___ Mahlzeit
- 2 jed ___ warm ___ Mahlzeit
- 3 jed ___ warm ___ Mahlzeit
- 4 jed ___ warm ___ Mahlzeit

volgende maand (m)

- 1 nächst ___ Monat
- 2 nächst ___ Monat
- 3 nächst ___ Monat
- 4 nächst ___ Monat

uw aardige kelner (v)

- 1 Ihr ___ nett ___ Kellnerin
- 2 Ihr ___ nett ___ Kellnerin
- 3 Ihr ___ nett ___ Kellnerin
- 4 Ihr ___ nett ___ Kellnerin

een scherp mes (o)

- 1 ein ___ scharf ___ Messer
- 2 ein ___ scharf ___ Messer
- 3 ein ___ scharf ___ Messer
- 4 ein ___ scharf ___ Messer

haar mooie jas (m)

- 1 ihr ___ schön ___ Mantel
- 2 ihr ___ schön ___ Mantel
- 3 ihr ___ schön ___ Mantel
- 4 ihr ___ schön ___ Mantel

Enkele opmerkingen bij het bijvoeglijk naamwoord

1. Bijvoeglijke naamwoorden afgeleid van landennamen en werelddelen in een algemene betekenis worden met een kleine letter geschreven.

Deze **Franse** wijn kan ik u ten zeerste aanbevelen.

Welke **Europese** steden heeft u bezocht?

Diesen **französischen** Wein kann Ihnen sehr empfehlen.

Welche **europäischen** Städte haben Sie besucht?

Bij eigennamen wordt het bijvoeglijk naamwoord wel met een hoofdletter geschreven.

De **Duitse** Spoorwegen bieden gunstige ICE-tickets aan.

Die **Deutsche** Bundesbahn bietet günstige ICE-Tickets an.

2. Bijvoeglijke naamwoorden afgeleid van **stedennamen** worden met een hoofdletter geschreven en hebben in alle naamvallen de uitgang **-er**.

de Keulse Dom / de Dom van Keulen

der **Kölner** Dom

des **Kölner** Doms

dem **Kölner** Dom

den **Kölner** Dom

de Berlijnse Beurs / de Beurs van Berlijn

die **Berliner** Messe

der **Berliner** Messe

der **Berliner** Messe

die **Berliner** Messe

3. Meerdere bijvoeglijke naamwoorden achter elkaar hebben allemaal dezelfde uitgang.

De boze, buitenlandse gast klaagde over zijn kamer.

Het was een lange, vermoeiende, maar geweldige dag.

Der böse, ausländische Gast beschwerte sich über sein Zimmer.

Es war ein langer, anstrengender aber toller Tag!

Aufgabe 41 De bijvoeglijke naamwoorden

Vul de juiste uitgangen van de bijvoeglijke naamwoorden in en streep het foutieve woord door.

1. Ich wünsche Ihnen ein __ angenehm __ Aufenthalt (m) in unser __ gemütlich __ Hotel.
2. Bitte haben Sie noch ein __ klein __ Augenblick (m) Geduld. Ihr nächst __ Gang (m) wird in ungefähr 15 Minuten serviert.
3. In dies __ italienisch __ / Italienisch __ Restaurant (o) kann man herrlich __ Spaghetti (m), oder auch herrlich __ Pizzas (mv) essen.
4. Für d __ kommend __ Wintersaison (v) haben wir einig __ preisgünstig __ Arrangements (mv).
5. Unser neu __ Hotel hat gut __ Verbindungen (mv) zu d __ öffentlich __ Verkehrsmitteln (mv).
6. D __ deutsch __ / Deutsch __ Stadt (v) Koblenz liegt in ein __ berühmt __ Weingebiet (o).
7. Bei herrlich __ Wetter (o) organisieren wir jed __ Wochenende (o) ein __ abenteuerlich __ Fahrradtour (v) durch unser __ schön __ Umgebung (v).
8. Gerne stellen wir Ihnen ein vegetarisch __ Gericht zusammen.
9. Es ist uns ein __ groß __ Vergnügen (o), Sie heute in unser __ neu __ Hotel (n) begrüßen zu dürfen.
10. Der köln __ / Köln __ Dom (m) ist ein __ d __ bekanntest __ Sehenswürdigkeiten in Deutschland.
11. Gerne erwarten wir Ihr __ baldig __ Nachricht (v).
12. Wir haben ein __ sehr gemütlich __ Restaurant mit ein __ gut __ , variiert __ Speisekarte (v).
13. Unser Hotel hat viel __ Leistungen und ist natürlich auch für behindert __ Gäste zugänglich.
14. Nächst __ Woche (v) Montag sind all __ Mitarbeiter (mv) zu ein __ groß __ Fest (o) eingeladen.
15. Unter ein __ geschäftlich __ E-Mail (v) steht fast immer: Mit freundlich __ Grüße __ (mv) oder: Mit freundlich __ Gruß (m).
16. "Sie haben mir alt __ Brot (o) und kalt __ Kaffee (m) gebracht", sagte d __ böse __ Gast (m).
17. Unser Hotel hat ein __ zentral __ Lage (v) und ist nur wenig __ Gehminuten (mv) vom schön __ Zentrum entfernt.
18. Sie möchten also als Nachspeise zwei klein __ Eisbecher (mv) für Ihr __ beid __ Kinder (mv), für Ihr __ Frau Schokocreme mit warm __ Kirschen (mv) und geschlagen __ Sahne (v) und für Sie ein groß __ hell __ Bier (o)?
19. "Bis nächst __ Jahr (o)", sagte d __ freundlich __ , Schweizerisch __ / schweizerisch __ Gast (m).
20. Das Familienzimmer hat drei groß __ Einzelbetten (mv) und ein __ geräumig __ Badezimmer (o).

Bij de bijvoeglijke naamwoorden bijwoorden bestaan de trappen van vergelijking uit:
de stellende trap, de vergrotende trap en de overtreffende trap

- Bij de **vergroten**de trap krijgen de meeste bijvoeglijke naamwoorden de **uitgang -er**, bij de **overtreffende** trap krijgen de meeste bijvoeglijke naamwoorden de **uitgang -st**.

gunstig	günstig	günstiger	günstigst
goedkoop	billig	billiger	billigst
- Bijvoeglijke naamwoorden op: **-t, -d, of sis-klank** krijgen bij de **overtreffende** trap: **-est**.

breed	breit	breiter	breitest
stom	blöd	blöder	blödest
fris	frisch	frischer	frischest
heet	heiß	heißer	heißest
- Enkele bijvoeglijke naamwoorden krijgen bij de **vergroten**de en **overtreffende** trap een 'Umlaut'. Wanneer dit bijv. naamw. eindigt op **-t, -d of sis-klank** dan staat bij de **overtreffende** trap: **-est**.

oud	alt	älter	ältest
jong	jung	jünger	jüngst
koud	kalt	kälter	kältest
warm	warm	wärmer	wärmst
lang	lang	länger	längst
kort	kurz	kürzer	kürzest
sterk	stark	stärker	stärkst
zwak	schwach	schwächer	schwächst
- Enkele onregelmatige trappen van vergelijking

graag	gern	lieber	liebst
groot	groß	größer	größt
goed	gut	besser	best
hoog	hoch	höher	höchst
dichtbij	nah	näher	nächst
veel	viel	mehr	meist
- Let op bij bijvoeglijke naamwoorden op **-el** en **-er**!

donker	dunkel	dunkler	dunkelst	(bij de vergrotende trap valt de eerste "e" weg!)
duur	teuer	teurer	teuerst	
- Nog enkele constructies bij de trappen van vergelijking:

 - Kamer 345 is **even groot als** kamer 346. Zimmer 345 ist **ebenso / genauso groß wie** Zimmer 346.

Kamer 215 is **bijna / niet zo groot als** kamer 220. Zimmer 215 ist **fast / nicht so groß wie** Zimmer 220.
 - Ik vind Berlijn **mooier dan** Bonn. Ich finde Berlin **schöner als** Bonn.

Vandaag is het veel **kouder dan** gisteren. Heute ist es viel **kälter als** gestern.
 - Kamer 134 en kamer 135 zijn **even groot**. Zimmer 134 und Zimmer 135 sind **gleich groß**.

Kamer 134 en kamer 135 zijn daarom even duur. Zimmer 234 und Zimmer 135 sind deshalb **gleich teuer**.
 - Kamer 367 is het grootst en daarom het duurst. Zimmer 367 ist **am größten** und deshalb **am teuersten**.
 - Hoe groter** de kamer, **des te hoger** de prijs. **Je größer** das Zimmer, **umso (desto) höher** der Preis.
 - Ik vind Anne een van de leukste collega's. ich finde Anne **eine der nettesten** Kolleginnen.
 - Ik ben er **op z'n vroegst** om 09.00 uur. Ich bin **frühestens** um 09.00 Uhr da.

Ik kom **op z'n laatst** om 12.00 uur naar huis. Ich komme **spätestens** um zwölf nach Hause.

Aufgabe 42 De trappen van vergelijking

Vul de juiste vormen en uitgangen van de bijvoeglijke naamwoorden in.

- 1 Sie hätten also (het liefst) _____ ein Zimmer mit Klimaanlage?
- 2 Sie können natürlich auch Ausflüge zu den (bekendste) _____ Dörfern in der Umgebung von München machen.
- 3 Das finde ich die (stomste) _____ Bemerkung, die ich heute gehört habe.
- 4 Hier auf dieser Seite der Getränkekarte stehen die (duurdere) _____ Weine.
- 5 Das Wetter für die kommenden Tage? Morgen wird es um einige Grad (warmer) _____, aber übermorgen wird es schon wieder (kouder) _____.
- 6 Frau Klinkhammer gehört zu den (oudste) _____ Gästen unseres Hotels.
- 7 Weißt du, welcher Tag der (kortste) _____ Tag des Jahres ist?
- 8 Für die (jongste) _____ Gäste haben wir die (spannendste) _____ Aktivitäten in unserem (nieuwste) _____ Programm aufgenommen.
- 9 Haben Sie noch ein (goedkopere) _____ Zimmer für 2 Personen?
- 10 Ich rate Ihnen, (op z'n laatst) _____ vor Ende Mai zu reservieren.
- 11 Ich finde Ihre Tomatensuppe genauso (lekker als) _____ Ihre Erbsensuppe.
- 12 Karl ist einer der (vlijtigste) _____ Mitarbeiter in unserem Restaurant.
- 13 Wenn Sie (liever) _____ ein (grotere) _____ Zimmer hätten, dann habe ich noch diese zwei Zimmer.
- 14 Diese beiden herrlichen Fischgerichte sind (even duur) _____
- 15 Ich finde die Innenstadt abends (het mooist) _____
- 16 Das Grandhotel am Bahnhof ist das (hoogste) _____ Hotel in der Stadt und sogar noch 10 Meter (hoger dan) _____ das Crownhotel.
- 17 Erika ist die (vriendelijkste) _____ Kollegin in unserem Team.
- 18 Herr und Frau Schneider finden den Hotelservice dieses Jahr (beter dan) _____ voriges Jahr.
- 19 Je (langer) _____ wir auf das Essen warten mussten, (deste slechter) _____ wurde die Stimmung.
- 20 Dieser Rotwein ist der (duurst) _____ Wein und kostet € 34,95 pro Flasche.

als (vergelijking, die 'klopt')

Hij werkte vele jaren als receptionist in ons hotel.

als, zoals (vergelijking, die niet 'klopt')

De gast gedroeg zich als een rijke man, maar dat was hij helemaal niet.

als (indien)

Als u later aankomt, verzoeken wij u, ons eventjes op te bellen.

anders (op een andere manier)

Ik zou dat helemaal anders doen.

anders (in het andere geval)

U moet zich haasten, anders mist u de trein.

daarom

Anne is ziek en daarom komt zij vandaag niet naar het werk.

dan

Morgen? Dan ben ik er niet.

dat

Het spijt me, dat u niet tevreden bent.

door te

U krijgt deze mooie kamer beslist, door meteen te boeken.

eerst ... (en) dan

Eerst gaat u hier naar links en dan bij het kruispunt naar rechts.

hoe lang

Weet u al, hoe lang u wilt blijven?

hoewel

Hoewel het regende zijn de gasten te voet naar het centrum gewandeld.

indien (zie boven bij 'als')

maar

De kamer is niet zo groot, maar heeft een prachtig uitzicht.

nadat

Nadat u heeft ingecheckt, krijgt u van ons een drankje.

niet (alleen) ... maar (ook)

Niet alleen morgen, maar ook overmorgen heb ik de hele dag vrij.

noch ... noch

Er is ook melk, wanneer u noch koffie noch thee drinkt.

of

Ik weet niet meer, of de dame van tafel 17 al heeft besteld.

of

Wilt u een 1-persoons- of een 2-persoonskamer?

of ... of

Of u betaalt contant, of u betaalt met een creditcard.

als

Er arbeitete viele Jahre als Rezeptionist in unserem Hotel.

wie

Der Gast benahm sich wie ein reicher Mann, aber das war er gar nicht.

wenn, falls

Wenn Sie später anreisen, bitten wir Sie, uns kurz anzurufen.

anders

Ich würde das ganz anders machen

sonst

Sie müssen sich beeilen, sonst verpassen Sie den Zug.

darum, deshalb, deswegen

Anne ist krank und deshalb kommt sie heute nicht zur Arbeit.

dann

Morgen? Dann bin ich nicht da.

dass

Es tut mir leid, dass Sie nicht zufrieden sind.

indem

Sie bekommen dieses schöne Zimmer bestimmt, indem Sie sofort buchen.

zuerst ... (und) dann

Zuerst gehen Sie hier nach links und dann an der Kreuzung nach rechts.

wie lange

Wissen Sie schon, wie lange Sie bleiben möchten?

obwohl

Obwohl es regnete, sind die Gäste zu Fuß ins Zentrum spaziert.

aber

Das Zimmer ist nicht so groß, aber es hat eine wunderbare Aussicht.

nachdem

Nachdem Sie eingecheckt haben, bekommen Sie von uns ein Getränk.

nicht (nur) ... sondern (auch)

Nicht nur morgen, sondern auch übermorgen habe ich den ganzen Tag frei.

weder ... noch

Es gibt auch Milch, wenn Sie weder Kaffee noch Tee trinken.

ob

Ich weiß nicht mehr, ob die Dame von Tisch 17 schon bestellt hat.

oder

Möchten Sie ein Einzel- oder ein Doppelzimmer?

entweder ... oder

Entweder Sie bezahlen bar, oder Sie bezahlen mit Kreditkarte.

Aufgabe 43 De voegwoorden (1)

Vul de juiste voegwoorden in.

obwohl - deshalb - anders - aber - ob - zuerst ... und danach - wenn - sonst - oder - indem

- 1 Am 23. März sind wir ausgebucht, _____ am 24. haben wir noch 2 Tische frei.
- 2 Ein Rezeptionist muss einige Fremdsprachen beherrschen, _____ kann er vielen Gästen nicht gut helfen.
- 3 Frau Reichert ist plötzlich krank geworden und _____ ist sie früher abgereist.
- 4 Sie können als Vorspeise eine Suppe _____ einen Salat wählen.
- 5 Tagesmenü: _____ servieren wir Ihnen eine Gemüsesuppe _____ einen Saisonsalat.
- 6 _____ die Hotelbroschüre sehr ausführlich ist, haben Sie vielleicht doch noch Fragen.
- 7 Ein Ober fragt den Gast immer, _____ ihm das Essen geschmeckt hat.
- 8 _____ Sie allergisch auf Nüsse sind, haben wir noch einige alternative Gerichte.
- 9 Der Gast dankte dem Personal, _____ er Blumen schickte.
- 10 Irgendwie sah der Geschäftsmann aus Bonn _____ aus als auf dem Bild im Reisepass.

dass - wie - entweder ... oder - wie lange - dann - weder ... noch - deshalb - als - nachdem - nicht nur ... sondern auch

- 11 Ich weiß wirklich nicht mehr, _____ das her ist!
- 12 Sie haben ein Luxuszimmer mit moderner Klimaanlage. Das Badezimmer hat _____ ein Luxusbad, _____ noch eine Regendusche.
- 13 Rufen Sie bitte in einer Stunde noch einmal an. Ich bin sicher, _____ der Direktor _____ wieder im Haus ist!
- 14 Ich habe leider _____ am 14. Mai, _____ am 15. Mai ein Zimmer für Ihre Familie.
- 15 Man hat _____ Empfangschefin natürlich eine große Verantwortung.
- 16 Sie können diese Woche nur noch _____ am Freitag von 15.00 - 16.00 Uhr _____ am Samstag von 10.00 - 11.00 Uhr den Tennisplatz reservieren.
- 17 Der Gast war nicht zufrieden und _____ hat er dem Ober kein Trinkgeld gegeben.
- 18 Sie bekommen, _____ Sie eingecheckt haben, noch ein Willkommensgetränk!
- 19 Die erwachsenen Gäste aus Italien benahmen sich _____ kleine Kinder.

omdat

Mevrouw Steiner heeft geannuleerd, omdat zij ziek is geworden.

opdat

Ik maak een notitie, opdat ik het niet zal vergeten.

sinds, sindsdien

De gast ging boos weg. Sindsdien heb ik hem niet meer gezien.

terwijl

Terwijl u het formulier invult, bel ik alvast een taxi.

toen

Het was al 23.00 uur, toen de gast eindelijk in het hotel arriveerde.

tot

Het heeft lang geduurd, tot ik begrepen heb, wat de gast bedoelde.

voor zover

Ik wil u graag helpen, voor zover ik daar tijd voor heb.

voordat

Zou ik u nog eventjes kunnen spreken, voordat u vertrekt?

waar

Waar kan ik de lijst in de computer vinden?

waar naartoe

Ik zal u uitleggen, waar u naar toe moet gaan.

waar vandaan

Ik zou graag willen weten, waar u vandaan komt.

wanneer (zie: indien)**wanneer** (tijd)

Deelt u ons s.v.p. zo snel mogelijk mee, wanneer u zult arriveren.

want

Anne zal vandaag niet werken, want zij is ziek.

wel(iswaar) ... maar

Ik ben weliswaar een beetje ziek, maar ik kom toch werken.

zodat

Ik heb de weg op de plattegrond gemarkeerd, zodat u het museum makkelijk vindt.

zodra

Zodra wij een 2-persoonskamer vrij hebben, sturen wij u een e-mail.

zolang

U kunt gratis van de sauna gebruik maken, zolang u er bent.

zonder

De gast heeft het hotelrestaurant verlaten zonder te betalen.

zowel ... als ook

Onze menukeuze, zowel vegetarisch als ook met vlees: ...

weil, da

Frau Steiner hat annulliert, weil sie krank geworden ist.

damit

Ich mache mir eine Notiz, damit ich es nicht vergessen werde.

seitdem

Der Gast ging böse weg. Seitdem habe ich ihn nicht mehr gesehen.

während

Während Sie das Formular ausfüllen, rufe ich schon ein Taxi an.

als

Es war schon 23.00 Uhr, als der Gast endlich im Hotel ankam.

bis

Es hat lange gedauert, bis ich begriffen habe, was der Gast meinte.

insofern

Ich möchte Ihnen gerne helfen, insofern ich dafür Zeit habe.

bevor, ehe

Könnte ich Sie noch kurz sprechen, bevor Sie abfahren?

wo

Wo kann ich die Liste im Computer finden?

wohin

Ich werde Ihnen erklären, wohin Sie gehen sollen.

woher

Ich möchte gerne wissen, woher Sie kommen.

wenn**wann**

Teilen Sie uns bitte so schnell wie möglich mit, wann Sie ankommen werden.

denn

Anne wird heute nicht arbeiten, denn sie ist krank.

zwar ... aber

Ich bin zwar ein bißchen krank, aber ich komme trotzdem zur Arbeit.

sodass

Ich habe den Weg auf dem Stadtplan markiert, sodass Sie das Museum leicht finden.

sobald

Sobald wir ein Doppelzimmer frei haben, schicken wir Ihnen eine E-Mail.

solange

Sie können gratis von der Sauna Gebrauch machen, solange Sie da sind.

ohne

Der Gast hat das Hotelrestaurant verlassen, ohne zu bezahlen.

sowohl ... als / wie auch

Unsere Menüauswahl, sowohl vegetarisch wie auch mit Fleisch: ...

Aufgabe 44 De voegwoorden (2)

Vul de juiste voegwoorden in.

bevor - insofern - sowohl ... als / wie auch - sodass - sobald - woher - denn - weil - wann - wohin

- 1 Der Gast wollte nicht bezahlen, _____ er mit dem Hotelservice nicht zufrieden war.
- 2 _____ Sie angekommen sind, werden Ihnen die Koffer von einem Mitarbeiter abgenommen.
- 3 Weißt du vielleicht, _____ die Familie Rüger anreisen wird?
- 4 Der Gast fragte meine Kollegin, _____ sie kam: aus Italien oder Spanien?
- 5 Ich rufe jetzt schon ein Taxi für Sie an, _____ Sie rechtzeitig am Flughafen sind.
- 6 _____ Herr Johanson _____ seine Frau waren immer sehr freundlich zu mir.
- 7 Herr Lindemann wird später einchecken, _____ er hat Pech mit seinem Wagen.
- 8 _____ Sie aufs Zimmer gehen, können Sie an der Rezeption eine extra Decke abholen.
- 9 Ich weiß noch nicht, _____ ich nächstes Jahr fahre. Vielleicht nach Venedig?
- 10 _____ ich es richtig verstanden habe, kommt Herr Bach erst morgenfrüh an.

zwar ... aber - solange - ohne - wo - als - bis - während - seitdem - damit

- 11 Ich weiß im Augenblick auch nicht, _____ mein Kollege Arnold jetzt ist.
- 12 Ich bin _____ müde, _____ noch vier weitere Stunden schaffe ich schon!
- 13 Und _____ Herr und Frau Meyer einen Ausflug machten, wurde in ihrem Hotelzimmer ihre Koffer gestohlen.
- 14 Es ist nicht gut, dass du so lange arbeitest, _____ zu essen!
- 15 Die Gäste haben sich über diesen Zwischenfall sehr geärgert und _____ haben wir nichts mehr von ihnen gehört.
- 16 Ich warte noch, _____ der letzte Gast aus Schweden eingekcheckt hat.
- 17 Herr Gonzalez spricht ganz langsam Spanisch, _____ ich alles gut verstehe und richtig aufschreiben kann.
- 18 _____ die Gäste ankamen, war ihr Zimmer zu ihrem Erstaunen noch nicht gereinigt.
- 19 Ich werde auch noch einige Verwandte in Frankreich besuchen, _____ ich noch im Urlaub bin.

Aufgabe 45 De vraagwoorden

Vul de juiste vraagwoorden en eventueel de juiste naamval in.

wer (wessen, wem, wen) - was - was für (ein-) - welch(-)

- 1 W___ für ein schlecht___ Wetter haben wir heute! Es hat den ganzen Tag nur geregnet.
- 2 Hast du schon w___ gegessen? Sonst muss du unbedingt jetzt eine Pause machen.
- 3 W___ alles hat sich für das Gala-Dinner und die Party angemeldet?
- 4 Entschuldigung, aber ich weiß nicht w___ Sie meinen: die Kollegin Eva oder Renske?
- 5 Kannst du mal nachfragen, (wiens) w_____ Auto hier vor dem Hotel steht?
- 6 Und mit w_____ Dame aus der Gruppe hast du gestern gesprochen?
- 7 W___ für ein___ Wein möchten Sie trinken? Einen Rotwein oder einen Weißwein?

wie - wieso - wo - worauf - wie lange - wie viel(-) - wohin

- 8 Ich werde mal nachfragen, um _____ Uhr der Film anfängt.
- 9 _____ es noch dauern wird? Ich werde mal in der Küche nachfragen, einen Moment bitte.
- 10 Und könnten Sie mir bitte sagen, _____ Sie heißen?
- 11 Weißt du vielleicht, _____ Frau Lorbach gegangen ist? In Ihrem Zimmer ist sie nicht.
- 12 _____ fragst du mich? Du kannst doch selber diese Buchung machen?
- 13 Sie wollen zum Marktplatz? Ich zeige Ihnen auf diesem Stadtplan, _____ das ist.
- 14 _____ wollen wir anstoßen? Auf unsere jahrelange Freundschaft? Also Prosit!

wer (wessen, wem, wen) - was - wie viel(-) - weshalb - womit - wie

- 15 Der Gast erzählte mir ganz ausführlich, _____ er so spät angereist war.
- 16 Und mit _____ haben Sie gestern Abend hier im Hotelrestaurant gegessen?
- 17 Wissen Sie schon, _____ Sie bestellen möchten? Die Tomatensuppe oder den Salatteller?
- 18 _____ bitte? Mit w___ für ein___ Tuch soll ich die Gläser polieren?
- 19 _____ sind Sie gereist? Mit dem Auto, Zug oder Flugzeug?
- 20 Entschuldigung, _____ Gläser Rotwein möchten Sie bestellen?
- 21 _____ Regenschirm steht hier schon den ganzen Tag?

1) Het betrekkelijk voornaamwoord

Een betrekkelijk voornaamwoord slaat terug op een voorafgaand woord. Meestal is dat een zelfstandig naamwoord.

Bij het vertalen van het betrekkelijk voornaamwoord gaan we als volgt te werk:

- 1) is het voorafgaand zelfstandig naamwoord mannelijk, vrouwelijk, onzijdig of meervoud?
- 2) wat voor zinsdeel (onderwerp, lijdend voorwerp etc.) is het betrekkelijk voornaamwoord in de bijzin of staat er voor het betrekkelijk voornaamwoord een voorzetsel?
- 3) kijk vervolgens naar de rijtjes met de vormen van de **betrekkelijke voornaamwoorden**

mannelijk	vrouwelijk	onzijdig	meervoud
1 der	die	das	die
2 dessen	deren	dessen	deren
3 dem	der	dem	denen
4 den	die	das	die

Let op: In het **Nederlands** heeft het betrekkelijk vnw. **d-vormen** (die, dat) én **w-vormen** (wie).

In het **Duits** heeft het betrekkelijk vnw. alleen maar **d-vormen** (zie rijtjes!)

Voorbeeldzinnen:

De gast, **die** ik zojuist de kamersleutel heb gegeven, heet Hochstenbach.

- 1 Het betrekkelijk vnw. 'die' slaat terug op 'de gast'
'de gast' = 'der Gast' is een mannelijk zelfstandig naamwoord.
- 2 Het zinsdeel: het betrekkelijk vnw in de bijzin is 'meewerkend voorwerp', want je kunt zeggen: Ik heb die/de gast zojuist de kamersleutel gegeven. Meewerkend voorwerp is 3e naamval.
- 3 Dan kijken in het rijtje bij de mannelijke vormen en bij de 3e naamval: dat is de vorm 'dem'. Der Gast, **dem** ich gerade den Zimmerschlüssel gegeben habe, heißt Hochstenbach.

De heren, met **wie** ik gisteren lang heb gesproken, komen uit Engeland.

- 1 Het betrekkelijk vnw. 'wie' slaat terug op 'de heren'
'de heren' = 'die Herren' is een woord in het meervoud.
- 2 de functie van het betrekkelijk vnw: hier staat het voorzetsel 'met' vóór het betrekkelijk vnw. Het voorzetsel 'met' heeft de 3e naamval.
- 3 Dan kijken in het rijtje van de meervoudsvormen bij de 3e naamval: dat is de vorm 'denen'. Die Herren, mit **denen** ich gestern lange gesprochen habe, kommen aus England.

2) Het aanwijzend voornaamwoord (zie ook vanaf blz. 36)

Het aanwijzend voornaamwoord heeft betrekking op (abstracte) zaken en personen.

- **de, het, dat**

Franz Bender? Die ken ik niet!

De totale kosten? Dat weet ik niet!

- **deze, die** (in tegenstelling met dit)

Ik bedoel niet deze, maar die wijn daar.

- **degene**

Hij is degene, die nog zo laat opbelde.

Diegenen, die niets doen, hebben altijd de meeste kritiek.

- **dezelfde**

Ik heb dezelfde fout gemaakt als jij.

Werk jij met hetzelfde programma en heb jij ook dezelfde problemen?

der, die, das

Franz Bender? **Den** kenne ich nicht.

Die Gesamtkosten? **Das** weiß ich nicht!

dies-, jen-

Ich meine nicht **diesen**, sondern **jenen** Wein dort.

derjenige, diejenige, dasjenige, diejenigen

Er ist **derjenige**, der noch so spät anrief.

Diejenigen, die nichts tun, haben immer die meiste Kritik.

derselbe, dieselbe, dasselbe, dieselben

Ich habe **denselben** Fehler wie du gemacht.

Arbeitest du mit **demselben** Programm und hast du auch **dieselben** Probleme?

Aufgabe 46

De betrekkelijke en aanwijzende voornaamwoorden

Vul de juiste voornaamwoorden en de juiste naamval in.

- 1 Vielen Dank für die E-Mail, (die) _____ wir heute Morgen erhalten haben.
- 2 Und Sie möchten, dass ich dieses Jahr wieder (dezelfde) _____ Zimmer wie voriges Jahr für Sie buche? (Dat) _____ geht in Ordnung!
- 3 Für den Herrn, (wiens) _____ Wagen kaputt war, habe ich die Werkstatt angerufen.
- 4 (Diegene, die) _____, _____ seine Schlüsselkarte verloren hat, kann (deze) _____ an der Rezeption abholen.
- 5 Erich, (die) _____ als Koch in Bonn angefangen hat, arbeitet seit einigen Wochen bei uns. Kennst du (die) _____ vielleicht?
- 6 Das Hotel, (waarin) in _____ ich übernachtet habe, war sehr gut.
- 7 Es ist jedes Jahr wieder (hetzelfde) _____ Geschichte mit (dezelfde) _____ komischen Gast aus Brasilien.
- 8 Der Herr, _____ ich mit dem Formular geholfen (+ 3!) habe, konnte nicht gut sehen.
- 9 Die Frau von Zimmer 34, (wier) _____ Kind sehr krank geworden war, hatte große Angst.
- 10 Und (dat) _____ ist genau (datgene, dat) _____, _____ ich am liebsten mache.
- 11 Der nette Mann, (die) _____ ich heute Morgen eingeecheckt habe, kommt aus Großbritannien.
- 12 Fast alle Gäste, (die) _____ wir einen Stadtplan gegeben haben, haben an der langen Stadtwanderung teilgenommen.
- 13 Die Frau, für (wie) _____ ich einen Arzt angerufen habe, war sehr krank.
- 14 Möchten Sie einige von (deze) _____ Weizenbrötchen oder hätten Sie lieber (die) _____ Roggenbrötchen dort neben den Säften?
- 15 Das Hotel, (waarvan de ['de' niet vertalen!]) _____ Direktor plötzlich gestorben ist, wird von einer bekannten Hotelkette übernommen.
- 16 Diese beiden Mädchen kommen aus (dezelfde) _____ Stadt.
- 17 "Also (dit) _____ verstehe ich wirklich nicht", sagte der böse Gast!
- 18 Ich konnte nicht alle Fragen, (die) _____ die Gäste mir stellten, beantworten.
- 19 Als Receptionist muss man sehr oft (dezelfde) _____ Fragen beantworten.
- 20 Die Freundin, bei (wie) _____ ich gestern war, hat mir über ihre tolle Urlaubsreise erzählt.

Het wederkerend voornaamwoord

Bij een wederkerend werkwoord staat altijd een wederkerend voornaamwoord.

In het Duits onderscheiden we twee groepen:

- 1 wederkerende werkwoorden met een **wederkerend voornaamwoord in de 3e naamval**
sich anziehen, sich bestellen, sich holen, sich kaufen, sich leisten, sich vorstellen, sich wünschen etc.

Vormen

ich	mir	wir	uns
du	dir	ihr	euch
er/sie/es	sich	sie/Sie	sich

Ik trek een schoon hemd aan.
Kun jij je dat permitteren?

Ich ziehe **mir** ein sauberes Hemd an.
Kannst du **dir** das leisten?

- 2 wederkerende werkwoorden met een **wederkerend voornaamwoord in de 4e naamval**
sich irren, sich ärgern, sich fragen, sich entschuldigen, sich schämen, etc.

ich	mich	wir	uns
du	dich	ihr	euch
er/sie/es	sich	sie/Sie	sich

Sorry, dan heb ik me vergist.
Ik schaam me, dat ik dat vergeten ben.

Entschuldigung, dann habe ich mich geirrt!
Ich schäme mich, dass ich das vergessen habe.

Het onbepaald voornaamwoord

Onbepaalde voornaamwoorden verwijzen niet specifiek naar personen en zaken, maar hebben een heel algemene (onbepaalde) verwijzing.

Enkele onbepaalde voornaamwoorden zijn:

alle (zie ook vanaf blz. 36)

Alle gasten krijgen een welkomstdrankje.

Ik heb vandaag alle lijsten met namen en gegevens gecontroleerd.

beide

Ik zal beide kinderen een cola brengen.

de een of andere

De een of andere medewerker heeft dat gezegd.

Heeft u nog de een of andere vraag?

een beetje

Ik spreek een beetje Duits.

ieder / iedereen

Dat weet toch iedereen?

iemand

Ken jij iemand, die mij kan helpen?

iets

Daar klopt iets niet.

niemand

Ik heb nog niemand gezien.

op de een of de andere manier

Op de een of andere manier is dat misgegaan.

verscheidene (geeft enkel het meervoud aan)

U was vandaag dus verscheidene uren onderweg?

verschillende (geeft meervoud én verschil aan)

Wij hebben verschillende gerechten besteld.

all- / sämtlich-

Alle Gäste bekommen ein Willkommensgetränk.

Ich habe heute sämtliche Listen mit Namen und Daten kontrolliert.

beid-

Ich werde **beiden** Kindern eine Cola bringen.

irgendein- / irgendwelch-

Irgendein Mitarbeiter hat das gesagt.

Haben Sie noch irgendeine / irgendwelche Frage?

ein bisschen / ein wenig

Ich spreche ein bisschen / ein wenig Deutsch.

jeder, jedermann

Das weißt doch **jeder / jedermann**?

jemand

Kennst du jemand(en), der mir helfen kann?

etwas

Da stimmt etwas nicht.

niemand

Ich habe noch niemanden gesehen.

irgendwie

Irgendwie ist das schief gegangen.

mehrere

Sie waren heute also mehrere Stunden unterwegs?

verschiedene

Wir haben verschiedene Gerichte bestellt.

Aufgabe 47

De wederkerende en onbepaalde voornaamwoorden

Vul de juiste voornaamwoorden en eventueel de juiste naamval in.

jemand - ein bisschen - mehrere - irgendein - sämtliche - niemand - irgendetwas - sich freuen

- 1 Dieser Koch hat _____ Rezepte für das Dessert. Für Gebäck schon hat er mehr als zwanzig!
- 2 Ich _____, dass der Aufenthalt in unserem Hotel Ihnen gefallen hat.
- 3 Sie wollen für _____ Tage ein Zimmer reservieren. Okay, wann möchten Sie denn kommen?
- 4 Wir haben gefragt, ob _____ Ihre Sonnenbrille am Swimmingpool gefunden hat, aber leider hat sich _____ bei uns gemeldet.
- 5 Ich habe schon die ganze Zeit das Gefühl, dass _____ nicht stimmt.
- 6 Das Abendessen ist erst um 20.00 Uhr. Sie können sich also noch _____ ausruhen.
- 7 Ich bin sicher, dass _____ betrunkenener Gast das getan hat.

ein wenig - nichts - verschieden(-) - etwas - sich fragen - jedermann - all(-)

- 8 _____ hat so seine eigene Meinung über diesen Zwischenfall.
- 9 Haben Sie bitte noch _____ Geduld. Das Essen kommt gleich.
- 10 In jeder Gruppe hat man natürlich _____ Meinungen.
- 11 Sie hat heute Abend viele Gäste bedient und von _____ hat sie Komplimente bekommen.
- 12 Ich _____, ob dies wohl die richtige Lösung ist?
- 13 Dieses Kind sprach Russisch und ich habe wirklich _____ verstanden, kein einziges Wort.
- 14 Nun, haben Sie schon _____ gewählt, oder soll ich gleich nochmal zurückkommen?

jedermann - irgendwelch(-) - mehrer(-) - irgendwie - sich vorstellen - sich kaufen - beid(-)

- 15 Haben Sie noch _____ Fragen?
- 16 Kennst du Herrn und Frau Mayer? Ich finde _____ immer sehr freundlich.
- 17 Ich kann doch nicht _____ zu meinem Geburtstagsfest einladen?
- 18 Warum _____ du _____ nicht eine neue Sonnenbrille?
- 19 Ich muss ehrlich gestehen: _____ hast du recht!
- 20 Hallo, ich möchte _____ kurz _____: mein Name ist Linda Verbruggen.
- 21 Diese Gäste möchten den Tennisplatz für _____ Stunden reservieren.